

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHALY.

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
JÓZSEF KIR. HERCEG-UTCA 16. TELEFON 23-46.
FIÓKKIADÓHIVATAL JÓZSEF KIR. HERCEG-U. 2.

ELŐFIZETÉSI ÁRA A BUDAPESTI FÜGGETLENSÉG-
SEL EGYÜTT 1 HÓRA 2 P 40 FILLÉR. EGYES
SZÁM: ÁRA HÉTKÖZNAP 10, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

Trianon 14.) 1934. február 18.

Vasárnap

XXXVIII. évfolyam 38. szám

A balesetbiztosítási járulékhátralékokra nincs részletfizetési kedvezmény

A debreceni kereskedelmi és iparkamara legutóbb kérdéssel fordult a belügyminiszteriumhoz, amelyben részletes indokolást kért arra vonatkozóan, hogy a munkaadóknak a társadalombiztosítási járulékokból és ennek tartozékaiból fennálló hátralékára a hatvan havi részletfizetési kedvezmény fennáll-e a balesetbiztosítási járulékból származó hátralékokra is?

A belügyminiszter tegnap a következő választ adta:

— 16,500—1933 M. E. sz. rendelet engedélyt ad a társadalombiztosítási járulékokból és az egyéb hátralékokból (munkaadói nettóterületekből, kézbesítési költségekből, perköltségekből, továbbá baleseti biztosítási díjakból) származó tartozásoknak törlesztéssel kiegyenlítésére. Ezen túlmenően, a balesetbiztosítási járulékokból származó hátralékoknak a 16,500—1933. M. E. sz. rendeletben meghatározott mérték szerinti kiegyenlítésére vonatkozó kívánalom nem teljesíthető. A baleset biztosítási járulékok ugyanis nem havonként folytatódólag, hanem övenként egyszer rovatnak ki és esedékesek. Ezeknél a folyójárulék és a hátralékok havi befizetését nem lehet kombinálni. Emellett a járulékoknak a többi biztosítási járulékoktól egészen eltérő természetű folytán, amely a baleseti biztosításban alkalmazott felosztó-kirívó rendszerben rejlnek, a 16,500—1933. M. E. sz. rendelet hatályának a járulékokra kiterjesztése esetében az Országos Társadalombiztosító Intézet kénytelen lenne a kötelezettségeinek egyszer már pontosan eleget tett munkaadókra még egyszer előírni és azokat kétszeresen megterhelni. Tehát ezek a pontosan fizető munkaadók azok helyett is fizetnének most, akik hátralékban vannak. Ezenfelül ilyen eljárás növelné azokat az összegeket is, amelyeket a baleseti biztosítási ág kölcsönként az öreges- és stb. biztosítási ágtól igénybe venni kénytelen és növelné az ágazat kamatterheit, ami ismét a pontosan fizetőkre róna jogosulatlan terhet.

Gömbös kormánya honorálja a debreceni iparosság sérelmeit

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Mint ismeretes, a debreceni Kereskedelmi és Iparkamara és a Ipartestület legutóbbi küldöttségére kereste fel vitéz Gömbös Gyula miniszterelnököt, aki előtt gróf Bethlen István tolmácsolta a debreceni iparosság sérelmeit.

Ezzel kapcsolatban most érkezett meg az első intézkedésről szóló értesítés, amely szerint az inszégakció keretében végzett munkákkal kapcsolatban a kormány megteszi a szükséges intézkedéseket az irányban, hogy a vállalkozóktól az ilyen munkálatok a jövőben el ne vonassanak.

Ugyancsak a memorandum alapján leirat érkezett, amelynek értelmében közlik, hogy az autószerelő iparosságot érintő ügyekben a szükséges tervezetet legközelebb a parlament elé terjesztik.

Ismét nagyszabású szeszjövedéki kihágást lepleztek le a Tiszántulton

Sulyos gyanu merült fel arra nézve, hogy a Berkovits-tesvérek üzeme a szeszfőző-óra elkerülésével értékesítette termékeit A kincstár egymillió pengő erejéig vezetett be végrehajtást a dús gazdag földbirtokosok ellen

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Bizonyára emlékeztetés még a közönség előtt az a nagyarányú szeszpanama, amely pár évvel ezelőtt történt Debrecenben. Reichmann Vilmos, az akkoriban még „szeszkirálynak” nevezett szesznyagykereskedő s kiknek denaturáló telepe, szesz szabadraktára, ezekkel összesen kilenc jövedelmező jószágát volt, sok ezer pengő erejéig megkárosította a kincstárt. — Emiatt a múlt évben felelt Reichmann Vilmos és a fia a debreceni törvényszék, mint jövedéki bíróság előtt. A törvényszék Reichmannékat akkor több mint hétszáz ezer pengő megfizetésére kötelezte. Ezt az ítéletet a tábla is helyben hagyta.

Most azután a pénzügyi hatóságokat ismét egy nagyarányú szeszjövedéki kihágás foglalkoztatja. Ennek az ügynek középpontjában két ismert, dús gazdag debreceni földbirtokos: dr. Berkovits Hermann és Berkovits József áll, Ber-

vits József Nyirábrány mellett bérléi jelenleg gróf Szendrői kétezer holdas birtokát és ugyanott ezeröttszáz hold saját földje is van a két Berkovits testvérnek. A két, dús gazdag földbirtokos sokat tartózkodik Debrecenben, ahol édesanyjuk nevével telekkönyvezett Simonffy utca 7. szám utatti palotában laknak.

Berkovitsék a nyirábrányi birtokra néhány esztendővel ezelőtt szeszgyár felállítására kaptak engedélyt s a szeszfőződe azóta is állandóan üzemben volt. Legutóbb azután a pénzügyi hatóságoknál súlyos gyanu merült fel arra nézve, hogy ismeretlen tettesek a szeszgyár üzemével kapcsolatban a kincstárt óriási mértékben megkárosították, mert a szesz főző órát elkerülve vezették el a szesz egy részét, mely így adómentesen, eddig ismeretlen úton forgalomba is került.

A gazdaság ügyének intézője tulajdonképpen Berkovits József, akit testvérével együtt kihallgattak a nyíregyházi pénzügyigazgatásnál. A két Ber-

kovits testvér a leghatározottabban tagadta, hogy bármi közük lenne a szeszkihágáshoz. Kihallgatták azonban Friedmann nevű főzömmesterüket is, aki belmerő vallomást tett. Sőt — hír szerint — terhelőleg vallott Berkovitsékra.

A szenzációs érdekességű ügyben a vizsgálat még mindig folyik. A kincstárt érte kár nagyságára egyelőre csak abból lehet következtetni, hogy az államkincstár a Berkovits testvérek összes ingatlanára biztosítási végrehajtást kért és vezetett le kerek egymillió pengő erejéig.

Az adó alól elvont szeszgyárak állítólag Debrecenbe is elkerült és értesülünk szerint ezzel kapcsolatban a nyíregyházi pénzügyigazgatásra beidézték az egyik ismert debreceni szesznyagykereskedőt is.

A vizsgálat most már befejezés előtt áll és akkor a pénzügyi hatóságok minden bizonnyal tájékoztatni fogják a nagy nyilvánosságot is a rendkívül érdekes ügy minden részletéről.

Megalakul Debrecenben a magyar uszó-sport tiszántuli kerülete

Az Uszó Szövetség országos vezéreinek debreceni értekezlete — Minden tízezer lakosú községben egy-egy uszodát fognak felállítani

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Szombagon délután négy órakor tartotta a Magyar Uszó Szövetség a város háza közgyűlési termében országos propaganda értekezletét és ugyanakkor adták át dr. Vársáry István polgármesternek a Nemzeti Sport nagy sportplakettjét.

Pontosan négy órakor érkezett meg a propaganda értekezletre báró Vay László főispán s nyomban utána Ady Lajos tanterületi főigazgató megnyitotta az értekezletet. Az elnök emelvényen báró Vay László főispán, Bély Alajos vezérkari alezredes és dr. Kéler Tibor táblabíró, az Uszó Szövetség társelnökei és Ady Lajos foglaltak helyet.

Ady Lajos megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy

a Magyar Uszó Szövetség vezető ifjúi missziós útra indultak el ebben a megcsonkított országban és elsőnek éppen Debrecenbe jöttek el,

hogy a szövetség nagy munkaprogramjának és reformjainak hatékonyabbá tételét a keleti uszókerület, jeendő székhelyen, Debrecenben segítsék elő. Ebből az alkalomból szeretettel üdvözölte a megjelent vendégeket és felkérte Bély Alajos vezérkari alezredést az uszó szövetség nagy reformprogramjának ismertetésére.

Bély alezredes az uszás jövőjéről

— Amikor a Magyar Uszó Szövetség ezelőtt 14 éve rájött arra, — mondotta — hogy a magyar uszó-sport egyik főterülete, Pedig akkor még uszómedence sem volt

Debrecenben. Mikor azután felépült az első medence, láttuk a fejlődés első útját, amelyet hamarosan követett a többi. Egeszen bizonyos, hogy a szárazföldi stadion után

megépíti Debrecen a vízi stadiont is és ezzel új ösvényt fog mutatni ismét az ország számára.

Az idén sorsdöntő változás állott be az uszószövetség szervezési politikájában.

A minőségi utánpótlás helyét az uszó-sportban a mennyiségi utánpótlás fogja felváltani.

Az országot négy hatalmas körzetre osztottuk be s ezeken belül kisebb körzeteket alakítottunk. Minden kerület-körzet meg fogja alakítani a maga olimpiai uszócsapatját, de ezen felül a szövetség országos politikájának sarkalatos egysége az lett, hogy a sporton keresztül egészséget teremtsen. El van határozva, hogy

mindazokban a községekben, ahol legalább egy középiskola működik és tízezer lakos van, ott két esztendőn belül uszodának kell létesülnie.

Az első évben legalább kétszázötven uszóda fognak felépülni, de azután a kisebb községek is sorra kerülnek.

A sportplakett átadása a polgármesternek

A nagyhatású beszéd után Ady Lajos nyújtotta át dr. Vársáry István polgármesternek a nemzeti sportdíjat.

— Ez a kitüntetés, — mondotta az elnök — méltóságod személyén keresztül ennek a nemzeti városnak is szól. Annak a város-

nak, amelyre valamikor egy poéta a Maradandóság Városának nevezett. En, aki ehhez a poétához közelítek, bizonyosságot tehetek arról, hogy ebben a jelzőben semmiféle bántó értelem nincs. Debrecen az a város, ahol minden igaz érték maradandó.

Ady Lajos ezután a polgármesternek az uszó-sport terén kifejtett érdemeiről beszélt, mire dr. Vársáry István meghatott hangon mondot köszönetet.

Az uszócsoktatás népszerűsítése

A polgármester beszéde után dr. Kéler Tibor táblabíró tartott előadást az uszócsoktatás népszerűsítéséről és arról, hogy a Magyar Vörös kereszt Egyesület Debrecenben fogja megkezdeni az életmentési akció propagandáját.

A mindvégig lebilincselő előadáshoz dr. Láng Sándor e. u. főtanácsos, fizeti főorvos szót hozzá és köszönetét fejezte ki a magyar uszó-sport vezéralakjainak azért az óriási perspektívát nyújtó mozgalomért, amelynek egyik országos gócpontjával Debrecen szemelték ki.

Palló János ábrornok a VI. vegyesdandárparancsnokság nevében köszönte meg az uszó-sport országos vezéreinek debreceni zászlóbonthatást.

Dr. Karl János hatalmas erejű felszólalása után dr. Erdélyi Pál professzor sportorvosi szempontból fejtegette ki a mozgalom jelentőségét. Ady Lajos elnök a felszólalások után az országos uszó-értekezletet be- rekesztette.

Igmándi-ból nem kell pohárszámra inni,
Negyed vagy fél pohár elég szokott lenni!

A Nemzeti Egység női fősoportjának adományai az inségakcióra

A Nemzeti Egység női fősoportja, amely mint ismeretes, nemrég alakult meg báró Vay Lászlóné elnöklésével és Debrecen hazafias asszonytársadalmának részvétele mellett, szociális működésének első tanúbizonyságaként háromszáz pengőt adakozott a paraszajmi inségakció céljaira.

MEDIKUS BAJTARSAK TABOROZÁSA

A Csaba B. E. dr. Bársony János főrzse 16-án este 9 órakor tartotta táborozását a Kis Pipa külteremben. A főrzsz tagjain kívül megjelentek dr. Szaftmáry István, a Balassa-főrzsz főrzsfője, dr. Czelóth Gyula dominus b., Mészáros Béla Csaba-alvezér, fő orvosmester.

SZÉKELESI ZAVAROK

bégores, puffadttság, gyomorszedülés, izgalmi állapotok, szívidegesség, félelemérzés, bódultság és általános rosszullét esetén a természetes, Ferenc József keserűvíz a gyomor és bélesztorna tartalmát gyorsan és fájdalom nélkül kiüríti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez.

KI HÁT A KEZDEMÉNYEZŐ?

Minden kommentár nélkül, csak mint jellemző esetet közöljük, hogy a Róna Lajos szerkesztésében megjelenő „Pénzvilág” című budapesti hetilap február 3-i száma többek között ezeket írta: Arja koponyába Magyarországon a történelem során nem sikerült annyi értelmű beleszivattyúzni, hogy közzgazdaságilag vezető szerepet foglaljon el...

1 liter 13 drb. nagy oroszhal 85 fillér. Üvegétét 10 fillér. Kon'sek Géza K. R. T.

dékről való eredetét... Így fest a dolog. No de hiszen Bánsághy-Velcsöv Gyurka, a mi nagyon szeretett-kedves Bajtársunk nem szorúl védekezésre. Az egész ügyet csak annak igazolására említtük meg, hogy tisztán lásson a közönség: ki is hát mindig a kezdeményező?

Kitűnően sikerült a csizmadia-bál

(A Debreczeni Ujság tudósítójától) A debreceni csizmadia mesterek szombaton este fényesen sikerült bált rendeztek a Korona dísztermében. A bál sikeréért fáradságot nem ismerő buzgalommal mintegy huszonnéf tagú rendezőbizottság munkálkodott, amelynek meg is volt az eredménye, mert több százra tehető a jelenlévők száma.

A bál sikeréért elsősorban elismerés illeti meg Borsos Sándor díszelnököt, Mázló József elnököt, Sz. Nagy Sándor alelnököt, Kozma Gyula jegyzőt, Hajdú János, Nagy Sándor pénztárnokokat, Rácz Imre, Antai Imre, Halász József ellenőroket, Karsai Sándor zene rendezőt, Schaff János tánc rendezőt, Varga Lajos terembiztost, Szitó Sándor, Sipos János borgazdákat és a rendezőség többi tagjait.

A mindvégig legjobb hangulatban lefolyt mulatság, mely a „Rámás csizmadit visel a babám” kezdetű csárdással vette kezdetét, reggel 6 óráig tartott. A tánchoz a zenét a Kis Kopasz kitűnő zenekara szolgáltatta a telervoltak teljes meglepedésére.

A megjelent hölgyek névsorát a rendezőség alábbiakban bocsátotta rendelkezésünkre: Egri Imréné, Battyo Jánosné, Fekete Jánosné, Kozma Andrásné, Müllertraveck Frigyesné, Szilvási Mihályné, Bagoss Lajosné, Stanó Gyuláné, Bartha Lajosné, Pirike, Mihályné, Kiss Sándorné, Bajdor Sándorné, Romáz Jánosné, Kuesera Ferencné, Boross Sándorné, Tavaszi Ferencné, Selepi Mihályné, Kozma Gyuláné, Soós Gyuláné, Kovács Jánosné, Halász Józsefné, Pásztor Miklósné, Varga Lajosné, Botos

Ma délután: Bocskay-Phöbus mérkőzés

Vasárnap hosszú szünet után újra mérkőzés izgalma kavarkák fel a Diószegi uti pályát: megkezdődik a tavaszi szezon, amely az idén nagyon komolyan ígérkezik.

A Bocskay nyomban az első fordulóban nagyon komolyan vendő ellenfelet kapott, az I. liga meglepetéscsapatát, a Phöbus, amely a II. ligából az idén felkerülve, a legnagyobbak számára is mindig veszélyt jelentett. Az ősszel a Bocskay is csak kemény küzdelemben tudta legyőzni a budapesti kék-sárgákat, minimális különbséggel és a Phöbus mostani kitűnő formájára vall, hogy a múlt vasárnap a Ferenc vezetésével.

Daán Ilona daloskönyve. A napokban Daán Ilonától „Hova lettél...?” címmel egy verses, illetve daloskönyvecske jelenik meg, melynek lapjain a szerző saját zenésifésű költeményeiből gondosan összeválogatott bakerejét ad a debreceni közönségnek. A könyvecskeben többek között két finoman lefokozott, bánaü irredenta dal, néhány chanson, ballada, szerenad stb. és egy egészséges humorral átírt jazz-dal is van.

Gézáné, vitéz Varga Józsefné, Koblós Károlyné, Rácz Imréné, Szabó Józsefné, Bodó Lajosné, Kozma Ferencné, Nagy Ferencné, ifj. Csösz Józsefné, Kiss Ferencné, Suvölcs Sándorné, Nagy Sándorné, Heizer Sándorné, Nagy Lajosné, Romáz Gáborné, Gönczi Gyuláné, Szabó Lajosné, Barkó Istvánné, Balázs Béláné, Fuchs Imréné, Gönczy Sándorné, Janky Béláné, Nagy Ambrusné, Nagy Józsefné, Bodó Józsefné, Pap Istvánné, Bárfay Jánosné, Ujhelyi Imréné, Hari Józsefné, Vegvári Antalné, Szabó Péterné, Telky Lászlóné, Hornyák Györgyné, Koczka Jánosné, Othományi Sándorné, Juhos Imréné, ifj. Kalmár Lajosné, Bartha Ferencné, Bartha Józsefné, Oláh Istvánné, Révész Antalné, Juhász Ferencné, Papp Istvánné, Nagy Gáborné, Bán Jánosné, Nagy Ferencné, Tóth Lajosné, özv. Nanásy Józsefné, özv. Miló Istvánné, Vida Györgyné, Gellén Béláné, Dézsi Mihályné, Kiss Jánosné, Koresmáros Lajosné, ifj. Szász Jánosné, özv. Galgóczy Jánosné, Seress Sándorné, Domján Jánosné, Ferenczy Józsefné, Balogh Józsefné, Katona Ignácné, Pap Istvánné, Szabó Józsefné, ifj. Nagy Sándorné.

Egri Zsófia, Tóth Ilona, Tóth Rózsika, Banyai Eszti, Fekete Irénke, Kozma Emma, Müller-Traveck Zsóka, Bartha Irma, Tarr Klára, Márton Irénke, Bajdó Bozsike, Romáz Mancika, Kiss Mancika, Kiss Mária, Kovács Jucika, Kovács Ilonka, Koblós Eszti, Varga Zsóka, Varga Margit, Varga Zsóka, Nagy Jucika, Suvölcs Katóka, Romáz Erzsébet, Gönczy Ágnes, Kovács Bozsike, Nagy Ilonka, Kiskay Mancika, Bodó Bozsike, Papp Katóka, Vegvári Gizella, Telky Bozsike, Koczka Rózsika, Juhos Mancika, Pesevény Juliska, Lőrinczy Jucika, Papp Eszti, Szegedi Bozsike, Bán Olga, Nagy Rózsika, Tóth Gizike, Nanásy Pirike, Miló nővérek: Rózi, Bozsi, Nagy Jucika, Dézsi Mária, Beké Margitka, Koresmáros Erzsébet, Nagy Margit, Galgóczy Kató, Seress Emmy, Domján Kató, Domján Ilonka, Gruz Eszti és Teresi, Szabó Eszti, Pap Kató.

rencvárossal szemben nagyon respektábilis döntéssel ért el. A két kék-sárga együttes legerősebb felállításában szerepel: sőt a Phöbus erősített is, leszerződöttette Soltit. Az összeállítások a következők: Phöbus: Juhász — Szilágyi, Törös — Szádovszky, Péter, Komáromi — Béky, Solti, Sólyom, Szikér — Tárnok. Bocskay: Alberti — Vágó, Janzso — Palotás, Gyulav, Keviczky — Markos Vincze, Telki, Eöry, Hevesi. A Phöbus szombaton este érkezett meg. A mérkőzés fél 3 órakor kezdődik, Gere Ferenc vezetésével.

URANIA AZ UJ CSILLAG: MAE WEST VILÁGATTRAKCIÓJA Nem vagyok angyal Feltétlenül meg kell néznie Ma és hétfőn. Előadások kezdete 3, 5, 7, 9 órakor. Az első előadások mindkét mozgóban mérsékelt helyárrakkal.

APOLLO Az amerikai diákság és a gangszterek harcainak szívbemarkoló története Cecil B. de Mille mesteri rendezésében Reszkess alvilág (Miénk a jövő) Főszerepben: Charles Bickford Utolsó két nap Ma és hétfőn. Hétfőn 5, 7 és 9 órakor.

Fejfájás ASPIRIN TABLETTAK A valódiságért és jószágért a Bayer kender szavától, mely minden csomagoláson és tablletán látható. Gyógyvizetárban kapható

Megelőzőleg fél 1 órakor a DVSC és a KSE nyitják meg az amatőrök bajnoki szezonját. Az ősszel igen jól szerepelt vasútasok tavaszi startját élénk érdeklődés előzi meg. A szezonnyitó kettős mérkőzés előreláthatólag nagy közönség élvezi végig: erre vall a Svetits-bérpalotai do. Jánytöszdében erősen folyó jegyelvétel, amely vasárnap déli 12 óráig tart.

Régi Debreczen Patkó Sándor nótája Az alábbi nótaszöveg, amely dr. Ecsedi István hortobágyi gyűjtéséből való, Patkó Sándort, a 60-70-es évek híres alföldi betyárját emléki meg. Rongyos eszarda, két ódalán ajtó. Pejparipán odagraf Patkó. Patkó Sándor első szava az volt: Ki látott nán egy lovon hét patkót? Ki nem látott, jöjji ide, majd láthat: Nigyet hordoz e' gyönyörű állat; Az ötödik magamigaz neve, Kettő meg a csizmadia van verve.

Lezuhant a rádiólampá ára s így most alkalma nyílik mindenkinek, hogy régi, legyengült csöveit kicserélhesse. Kérdezze meg az árakat az Elektromosság csillár, rádió szaküzletben. Elektromosság csillár, rádió szaküzletben. Elektromosság csillár, rádió szaküzletben. Elektromosság csillár, rádió szaküzletben.

Heti naptár Február 18-án, vasárnap: Frontharcosok műsoros összejövetele d. u. 6 órakor Piac u. 36. Katolikus Népszövetség közgyűlése. Stólp Odón előadása délután 5 órakor a Gazdakörben. MANSZ pótás-szakosztályának mese-délutánja fél 3-ór Piac-utcai Frontharcos Othoban. A KIE reptőlógép-modell kiállítása délután a Piac-utca 36. szám alatt. A 49. sz. Tisza Ilona cserkészleány-csapat teledélutánja délután 5 órakor a régi Dócziban. Külmisziói ünnepély az Arpad-téri ref. egyházzs Kassa-úti gyülekezeji teremben délután 5 órakor. Debreceni költők előadása a Levente Othoban (Péterfia-utca 28.) este 8-ór. Hajduszávati Polgári Enekkar este 7 órakor a homokkerji ref. egyházzsben. KIE műsoros ünnepélye a Nyulások d. u. 5. Bocskay-Phöbus mérkőzés a Diószegi úti pályán fél három órakor. Mészárosok ülése d. u. 5. Iparjéstudóben. Arpadtéri egyházzs külmisziói előadása d. u. 5. Kassa út 12. Vig-est az új Dóczy tornateremben d. u. 5. Február 19-én, hétfőn Dr. Hadházy Zsigmond előadása d. u. 6. a Szepesi Szövetségben (Angol Királynó. MANSZ Leánykör műsoros este a zenitében este 8. Február 20-án, kedden: Ügyvédszövetségben dr. Schwartz Arthur előadása, Arany Bika, Olvasótörém. Tisza Tudományos Társaságban d. u. 5. Csúry Bálint és Zoltay Lajos előadása. MANSZ választmányi ülése d. u. fél 5. Piac u. 36. Monji Kör összejövetele este 9 órakor felolvasással, Angol Királynóben.

(Trianon 14.) 1934 február 18. (Vasárnap)

Székkfogláló előadás a Tisza István Tudományos Társaságban

Február 20-án, kedden délután 5 órakor tartja székkfogláló előadását Csúry Bálint e. ny. rk. tanár a Tisza István Tudományos Társaság I. osztálya felolvasó ülésének keretében. Előadásának címe: *A mondathangjelzés*. A kiváló nyelvész professzor, ki azelőtt a kolozsvári gimnázium tanára volt, alig egy éve tart előadásokat egyetemünkön, hol máris nagy tiszteletnek örvend professzortársai és tanítványai körében. Jelen előadásában értékes nyelvészeti kutatásainak újabb eredményeit óhajta bemutatni. Az előadás elé nagy érdeklődéssel tekint a város művelt közönsége. Ugyanezen az ülésen tart még előadást Zoltai Lajos tb. múzeum-igazgató is: *A debreceni írók számadókönyvei az 1611., 1612., 1617. és 1618. évről* címen. Debrecen múltjának ismert nevű kutatója értékes adatokat kíván feltárni Debrecen művelődéstörténetére vonatkozólag. Az előadások helye a Déry-múzeum díszterme. Érdeklődőket szívesen lát az elnökség.

Hétfőn lesz a MANSZ. Leánykörének műsoros ünnepélye

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)
Városszerte nagy érdeklődés előzi meg azt a magas színvonalú és értékes előadást, amelyet a Magyar Asszonyok Szövetségének debreceni Leányköre rendez február 19-én, hétfőn este a városi zeneiskolában.

Az est műsora a következő:
1. Prolog: Irta Nadányi Zoltán, elmondja Keörmendy Mária. 2. Leoncavallo: Mattinata, Tosti: Ideale, éneklő Szabó Károly joghallgató, zongorán kíséri Zsákay Sári. 3. Klasszikus magyar zené: táncol: Mariassy Klára. 4. Magyardal melodráma, írta Heródek Sándor, szavaltja Trocsányi Sily, zongorán kíséri Tamkó Olga, énekel kíséri a MANSZ vegyeskara. 5. Mendelszohn trió: előadja Müller Erzsébet zongorán, Szendy Tihamér hegedűn, Müller Edit gondkán. 6. Hajdu toborzót táncol Sárközy Vily. 7. Magyar nótákat énekel Berényi Margit, kíséri Rácz Jancsi zenekarával. A magyar táncokat Zsákay Sári kíséri zongorán.
Az estélyre jegyek a MANSZ irodájában igazvezethetők elő és este a pénztárnál kaphatók.

Mindennapi regöles

Haj, regö-rejtem,
Texi-kocsim ejtem...
Régi örm lu a testen:
Bérkocsi jár Bldapesten...
Fejlődik az élet:
Kocsikázni véd,
Vagy a járdát nyomni busra
S felülni egy omnibusra,
Atélni a mord öjt,
Csinálni kordélyt,
Csinos u at, deli sáncot
S indítani delizsáncot.
Dészkalapot venni,
Vízözönre menni
Kiáltani: no, jó, márka:
Készen áll a Noé-bárka,
Orra elől, fara hátra...
Indulunk az Ararátra!...

A MANSZ VÁLASZTMÁNYI GYÜLESE

A MANSZ debreceni szervezetének központja 20-án, kedden délután fél 5 órai kezdettel intézőbizottsági és választmányi gyűlést tart Plac u. 36. sz. alatti otthonában (Régi főposta). A vezetőség szeretettel kéri a választmány és az intézőbizottság tagjait, hogy ezen a közgyűlést előkészítendő összeülvételben teljes számban jelenjenek meg, különben a gyűlés nem lesz határozatköpes s ebben az esetben a közgyűlést nem lehetne megtartani. A közgyűlés 25-én vasárnap dé. fél 11 órai kezdettel a Déry múzeum előadótermében tartatik meg.

Éjszakai rablótámadók ezerkétszáz pengőt vittek el egy kabai gazdálkodótól

A csendőrség bravuros nyomozással kézrekerítette a két rablót

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)
Néhány nappal ezelőtt páralanul vakmerő éjszakai rablótámadás történt Kabán. Sári Gyula ötven éves kabai gazdálkodó lakására két bekormányzott arcú férfi hatolt be éjszaka 12 óra tájban. Megrohanták az ágyában alvó gazdálkodót, összekötözték, majd rádobták a dunyhá, hogy ne kiabálhasson. Ezek után hozzáláttak a lakás kasszához. A támadók így látszik tud-

hatták, hogy Sári Gyulánál állandóan nagyobb összegű pénz van, mert az egész lakást felforgatták, hogy a pénzt megtalálják.

Féltórai keresés után rá is találtak a Sári Gyula által elrejtett 1270 pengőre, amit ezek után magukkal vittek.

A csendőrség széleskörű nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére. A munkát megkönnyítette, hogy a rablók a hely-

szinen hagytak egy zsebkendőt, amelybe P. K. morógramm volt behímezve. Ezen a nyomon elindulva csakhamar elfogták Papp Kálmán és Kovács Mihály napszámókat, akik beismerték, hogy ők akarták kirabolni Sári Gyulát. A rablott pénz nagy részét megtalálták náluk. Mindkettőjüket őrizetbe vették és beszállították a kirdlyi ügyészség fogházába.

Hajdúvármegyében tizenötezer beszervezett tagja van a Nemzeti Egységnek

A vármegyei szervezet vezetői szombaton tartották ülésüket báró Vay László elnöklése mellett

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)
A Nemzeti Egység hajdúvármegyei szervezete szombaton délelőtt fél 11 órai kezdettel báró Vay László főispán elnöklése alatt fontos ülést tartott a vármegyei házban s ez alkalommal megvitatta a vármegye legfontosabb szervezési, politikai, gazdasági és társadalmi kérdéseit. Az értekezleten a vármegye minden községének vezetői megjelentek. Jelen volt báró Vay László vármegyei elnök, dr. Maday Gyula vármegyei felügyelő képviselő, vitéz Hadházy Ferenc országgyűlési képviselő, dr. Csörba Antal központi vármegyei titkár és dr. Pajor Győző vármegyei titkár, Uvárossy Lajos dr. kur. kormány főtanácsos-hajdúbüszörményi kerületi elnök, dr. Kelemen Győző, dr. Králik József és vitéz dr. Simon Árpád vármegyei kerületi titkárok.

A Nemzeti Egység vármegyei vezetősége

Megjelentek az egyes községi szervezetek elnökei és vezető titkárai is. Dr. Sembery Miklós hajdúbüszörményi vezető titkár, gazdálkodó, hajdúdorogi elnök és Szmerkovszky István vezető titkár. Lajter György a józsi szervezet elnöke és Sándor Imre vezető titkár, Berencsy Géza, a hajdúnánási szervezet elnöke és Nikodémusz János vezető titkár, Hajdú Sándor, a hajdúhadházi szervezet elnöke és Mézáros László vezető titkár, dr. Ivánka Gyula, a balmazújvárosi szervezet elnöke és vitéz Császay Elek vezető titkár, dr. Békessy Jenő a hajdúszoboszlói szervezet elnöke, vitéz Orosz Imre a hajdúnánási szervezet elnöke és vitéz Ludmány Lajos vezető titkár, vitéz Dobos Sándor a vámospácsi szervezet elnöke, Fekete Lajos a mipepécsi szervezet elnöke és Szakács Andor vezető titkár, Kapus Mihály a hajdúiszóvári szervezet elnöke, Nagy Lajos kabai vezető titkár, Váci József nádudvari vezető titkár, Kiss István gazdasági tanácsos, a földesi szervezet elnöke és Fo-

dor Imre vezető titkár. Bánk István egykori vezető titkár, Kovács József tiszacsegei szervezet elnöke és Simon János vezető titkár.

Férfi ruhaszöveteket, férfi fehérneműt Benyáts áruházában vásárol a legjobban.

Az eszme nagyarányu terhódítása

Az ülést, amely délelőtt fél 11 órától fél 3-ig tartott báró Vay László vármegyei elnök, főispán nyitotta meg gyönyörű beszéddel, amelyben ismertette a Nemzeti Egység szervezeteinek nemzetépítő munkáját és üdvözölte a megjelenteket.

Ezután dr. Csörba Antal központi vármegyei titkár számolt be a nemzeti Egység eddigi szervezkedésének nagyszerű eredményéről. Kiemelte, hogy ma már nyugodtan meg lehet állapítani: a magyar politikai irányításra a legutolsó pillanatban érkezett meg vitéz Gömbös Gyula személyében az alkalmas vezér, mert politikailag lejtő szelén állott a magyar nép és a Nemzeti Egység szervezetei mindenütt visszarúgták azt az örvény széléről.

A vármegyében ma már mindenütt kiépültek a szervezetek és Hajdúvármegye területén 15,000 beszervezett tagja van a Nemzeti Egységnek. A magyar nép politikai érzése ma már a Vezér felé irányul és a nagy tömegek keserves csalódással fordulnak el az ellenzéki pártoktól. Ezután a szervezetek jövő felépítésének munkáját ismertette.

Az ebédet dr. Mitrovics Gyula orvos lelkes beszédben köszöntötte báró Vay László főispánt, míg dr. Králik József Rásó István alispánra mondott pohárköszöntőt.

Dr. Maday Gyula vármegyei felügyelő képviselő szólott ezután arról, hogy a Nemzeti Egység szervezeteinek bele kell kapcsolódnia a mindennapi élet feladatainak megoldásába. A nagy célok mellett munkálni kell minden egyes polgárok gazdasági érdekű kívánságait.

Ezek után minden egyes választó kerület községi szervezeteinek elnökei és vezető titkárai tették meg javaslataikat a vármegye politikai, gazdasági, társadalmi helyzetére vonatkozólag. Egyben teljes egyhangúsággal kifejezték azt, hogy a vármegyei szervezés nagy munkájában hathatós és értékes segítséget jelentenek dr. Csörba Antal vármegyei központi titkár állandó propagatív munkája.

A felszólalások során politikai és gazdasági kérdésekben kialakult egyhangú fel fogás illetékes helyen való tolmácsolására felkérték báró Vay László főispán, vármegyei elnököt.

Az értekezlet eredményét báró Vay László főispán, vármegyei elnök foglalta össze és nagyfontosságú kijelentéseket tett a jövőre várható gazdasági helyzetet illetőleg. Kiemelte, hogy a kormány minden törekvése arra irányul, hogy a búza árát minél jobban felemelje és az agrárolt szűkítse.

Társasbéd a Bikában

Az értekezlet fél három órakor ért véget. Utána az Arany Bika külön termében társasbédre gyűltek össze a résztvevők. Az ebédet megjelent báró Vay László főispán, vármegyei elnök, Rásó István alispán, Nábrácsky Béla főjegyző, dr. Benkő Géza vármegyei tisztifőügyész, vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály a Nemzeti Egység szervezetének debreceni törvényhatósági titkára, dr. Csörba Antal központi vármegyei titkár és dr. Pajor Győző vármegyei titkár, valamint az összes kerületek elnökei és vezető titkárai.

„Munkálni kell az egyes polgárok gazdasági érdekeit”

Kerél párok

Steyr-Waffenrad, Puch, Albion, Automoto, St. ria. W.K.C., D.F.A., külföldi, Csepel

uti, ballongépek, legolcsóbb áron, nagy választékban, hosszú részletre. 1934 típusú

Rádiók gramofonok, csillárak, Kölcsönzés, javítás, csere.

Soltész, Kálmán-tér 2.

Báró Vay Lászlóné Bissingen Margit grófnő meglátogatta a MANSZ. szövődését

A Debreceni Ujság-Hajdúfold már több ízben jelentette, hogy a MANSZ iparos szakosztálya dr. Szabó Mihályné elnök és Szathmáry Irén iparművész vezetőjével szonveg és vászonzővő tanfolyamot rendezett be Hunyadi utca 23. szám alatti helyiségében. Az ingyenes tanfolyamnak már eddig is igen sok résztvevője van, de a jelentkezők egyre tömegesebben folynak.

Báró Vay Lászlóné Bissingen Margit grófnő a MANSZ elnöknője szombaton délelőtt dr. Fráter Pálné alelnök társaságában meglátogatta a gyönyörűen felszerelt és mintászerűen vezetett szövődést, ahol Szathmáry Irén kauzálta végig. A grófnő a látottak felét legteljesebb megelégedéssel fejezte ki.

2 SLAGER VIGSZINHAZ 2 SLAGER

Vasárnap és hétfőn utoljára!

Greta Garbo kettős szerepe!

AZ VAGYOK, AKIT SZERETSZ

Megelőzi:

Stan és Pan az agglégény apák

Előadások kezdete: Vasárnap 2, fél 5, fél 7, fél 10. Hétfőn fél 5, 7, fél 10.

Az első előadásokon mérsékelt helyárak.

Építőmesterek és építfelek!

Kitűnő minőségű **uj égetésű nagy és kisméretű falitégla** vas- padlás és kubiktégla az **ALFOLDI TAKARÉKPÉNZTÁR TÉGLAGYÁRÁBAN** (volt Vulkán téglagyár) igen jutányos áron megrendelhető. Telefon: 22-32, 19-70, 14-01 számok.

A református templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Soós Béla, ágendázik Kiss Antal Jenő; délután 5 órakor dr. Lencz G. Sándor. Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Uray Sándor, ágendázik Kovács József; délután 5 órakor Kovács Árpád, Kosuth-urcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Módos László, ágendázik Baja Mihály; délután 5 órakor Baja Mihály. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor prédikál Magyar Bertalan, ágendázik Márki Kálmán; délután 3 órakor Márki Kálmán. Felsővárosi templomban délelőtt 10 órakor prédikál Molnár Ferenc, ágendázik Kulesár Dezső; délután 5 órakor vallásos ünnepély. Siposs Imre. Homokkerthben délelőtt 10 órakor prédikál és úrvacsorát oszt Kalas Ferenc; délután fél 4 órakor vallásos ünnepély. Siposs Imre. Nyilastelepen délelőtt 10 órakor prédikál és úrvacsorát oszt Papp Imre; délután 3 órakor Négyessy Bertalan. Csapókerthben délelőtt 10 órakor prédikál és úrvacsorát oszt Halász András. Nyulas délelőtt 10 órakor Murányi Árpád. Alvinczy-tér délután 3 órakor Tóth Sándor. Horthy-kórház délelőtt 10 órakor Siposs Imre. Szikgát délután 2 órakor Kántor József. Ebes délelőtt 10 órakor Tóth Sándor. Kerekes-télen délután 3 órakor Veregyházy László. Téglaskert délután 3 órakor Szabó Gábor. Belső-Oha; délelőtt 8 órakor és Ohat-Telekháza délelőtt fél 11 órakor Vajda László. Sámsoni-Lúti iskola délután 4 órakor prédikál és úrvacsorát oszt Halász András. Egyek délután 3 órakor Vajda László. Wolfkfa-télen délután 3 órakor Farkas Miklós. Téglavető délután 3 órakor Kiss Lajos. th.

A róm. kath. templomokban és az iskolakápolnáknál:

Rendes vasárnapi szentmiséről. Csendes misék a főoltárnál 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor, 8 órakor piarista diakmise szentbeszéddel. Fél 10 órakor nagy mise, utána prédikál Kovács Sándor, a Katolikus Függetlenség szerkesztője. Utolsó mise fél 1 órakor. Délután 5 órakor litánia, majd keresztúti ájtatosság. Csapókerthben délelőtt 10 órakor szentmisét mond és prédikál Kummergruber Emil kegyvesztési tanár, a Katolikus Otthon igazgatója. Nyilastelepen délelőtt 10 órakor Somogyi Ferenc káplán. Homokkerthben délelőtt 10 órakor Szabó Imre káplán.

A görög szertartású róm. kath. templomban:

Régen 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diakmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. — Délután fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, 4 órakor vacsernye, utána szentéjmisés. Minden pénteken délután 6 órakor böjti-ájtatosság szentbeszéddel és szentéjmisés.

Az evangélikus templomban:

Délelőtt 9 órakor: középiskolai egyházi énekóra. Délelőtt 10 órakor liturgikus böjti istentisztelet Úrvacsora-ostással. Prédikál és Úrvacsorát oszt Pass László lelkész. — Este 5 órakor böjti istentisztelet igehirdetéssel. Prédikál Pass László lelkész.

Felülfizetések a Görbe éjszakára

A debreceni újságírók által segélyalapjuk javára rendezett Farsangi Görbe Éjszakára tiszteletjegyüket megváltották, vagy felülfizettek a következők:

Első Magyar Általános Biztosító Társaság (Szilass Hugó) 20.— P. Debreceni Műkőgyár Rt. (Sebestény Lajos) 20.— Alsószabolcsi Tiszai Armentesítő Társulat 20.— Magyar Nemzeti Bank 10.— Magyar Általános Hitelbank 10.— vitéz Nánássy Lajos (a Gambrius tulajdonosa) 5.— Vass László 5.— Dankó Temetkezési Intézet 5.— dr. Halász László 3.— Bory Ernő 2.— P.

Fenti felülfizetésekért, illetve tiszteletjegy megváltásokért köszönetet mond a rendezőbizottság.

A rokkant törvény végrehajtása Debrecenben

Megalakul a hadigondozó bizottság

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)
A honvédelmi miniszter most küldte le Debrecen városának a rokkanttörvény végrehajtási utasítását. A végrehajtási utasítás felőli mindazokat a teendőket amelyek a **hadirokkantok ügyének intézésével kapcsolatban az egyes városi ügyosztályokra hárulnak.** A hadigondozottak legfőbb hatósága Debrecenben az elsőfokú közigazgatási hatóság lesz, amely köteles nyilvántartást is készíteni a hadigondozottakról. Felhívja a végrehajtási utasítás a polgármester figyelmét a hadigondozó bizottság megalakítására is.

A szombati polgármesteri értekezleten megtörtént a debreceni hadigondozó bizottság megalakítása. A bizottság elnöke dr. Vass Károly tb. főjegyző lett. Tagjai a bizottságnak a népgondozó kirendeltség vezetője, mint hadigondozási előadó, továbbá a HONSZ által delegált két tag Sarkadi István és Szoboszlai Sándor. **A bizottság három évi megbízatással működik.** A rokkantokra vonatkozó összes ügyeket az elsőfokú közigazgatási hatóság a **hadigondozó bizottsággal egyetértésben intézi.** A rokkantsegélyezési és közérdekű kérdésekről minden esetben hirdetmény útján főigazgató tájékoztatni az érdekelteket.

VASÁRNAPI ÍRÁSOK

Dr. Medveczky Károly írja

Mai modern fogalmak szerint a legnagyobb világhatalom a nyomtatott betű, akármilyen alakjában lép is előnk. Általában mint könyv és mint folyóirat jelenik meg előttünk. Az utóbbi az átlagember előtt, mint sajtótermék szerepel. Ha a fejlődés menetét valamiképp meg akarom írti, az nem más, mint az, hogy a nyomtatott betű egyre nagyobb és nagyobb arányokat hódít magának. Hatáma nő, amit a technika tökéletesíti. A modern világot attól szemlélhetjük, hogy Gutenberg feltalálta a könyvnyomtatást. En a Debreceni Ujságban olvastam nemrégiben, mint érdekes szemelvény apróság, hogy Jókai a 50-as években az Országvilágban, egy pár soros cikkben megjövendölte, hogy valamikor két ember szobrát döntik majd le Európában: Gutenbergét és Kolumbusz Kristóvét. Az utóbbi felleldezte Amerikát, az előbbi a könyvnyomtatást. A kettő együtt küzdött ki, hogy az amerikai béna a sajtó révén fölkeltette az európai gazdasági helyzetet, amit mi elsősorban a magyar béna-árának súlyvesztésében örünk meg. A sokak által gyermekesnek gondolt Jókainak itt igaz volt. A költő, a vátesz jóstehetsége szólt meg benne. S talán senki nem tudta még annyira átérzeni a betű nagy hatalmát, mint ezzel az apró megjegyzésével a világ legnagyobb mesemondója.

Szellemi életem két forrásból meríti kincsét. Saját énből és a rajtam kívül álló világból. Ez a nagy kozmosz, a világegyetem, a természet, a csillagok. Ezek mind állandó tényezők szerepelnek. Aztán itt a kor, a benne élő emberekkel, akik folyton változnak. De minden rajtam kívül álló tényező között legfontosabb szerepet játszik a könyv. Újabb irodalomtörténeti elméletek szerint az irodalom nem más, mint az olvasó és az író viszonya azaz két egyéniség érintkezése. Tehát olvasás közben is mindig egy idegen én kerül összeköttetésbe, aki néha évszázadokkal vagy évezredekkel ezeltől élt, más nép fia és nemegyszer a homlokegyenest ellenkező világnézeti, mint én. Senki sem érintkezik annyi ember lélekkel, élővel és megholtal, mint aki egy könyvtárban ül s napjában százával lapozza át a könyveket.

A könyv tehát nem holt tárgy, amely némán gubbaszt a könyvtárak kriktáiban; a raktárakban, hanem eleven erő. Az ember szoborlök. Az író énként benne, a betűk lábrakelnek és megszólalnak. S most meg az a fontos, ki hogyan érti meg az olombalmi néma szavát. Az újabb irodalmi elméletek igen nagy súlyt fektetnek, spirituálisra nyelven szólva, a médiumra. Mi más ez a könyv, ha egy ifjú veszi kezébe s mily égetős, ha egy világnézetiében kifejeződött írta.

A könyv hatalmának legnagyobb bizonyítéka azonban, hogy

nyelvi magát az embert is, Nem is az író olvasom, hanem a könyvet. Nem Madáchot, hanem az ember tragédiáját. A tudomány ugyan nem nyugszik ebbe belé s megakarja keresni a könyv mögött rejtőz embert. Mit ért az meg abból, amit ír. De ez nehezen megy. Hiszen ahányan keresik, annyi ember toppan elénk. Annyi Goethe van, ahány tudós foglalkozott vele. Meg egy emberből annyi és annyi mű szüszik ki. Az olvasó mindig csak a művet látja, de mindenki másképpen. Minden író tehát annyi ember, ahány művet írt, de minden mánni atakjában jelnek meg ezen a világon, ahány ember elolvasta és végignézte. Hány író, hány ember Tragédiája van ezen a világon? A sárospataki kalvinista költőfőlozólus, Erdélyi János ultramontan tendenciájának látta, Probászka Ottokár, a nagy katolikus bölcsészteológus, nem találta meg benne a hitet.

Az objektív irodalomtörténet minden egyéni véleményt megelcsül, mert tudja, hogy végelemzésben mindenki vélemény csak egyéni. Az előzők felhozását nem cáfolja, a maga igazsága kedvéért, hanem indokolni megváltatani igyekszik. Erdélyi az Ördög komédiáját olvasta ki az Ember Tragédiájából, mert az ember és az ördög viszonyát kereste benne. Mire a költő, aki elvégre szintén elolvasta a művet, azt írta: En az ember és az Isten viszonyát írtam meg.

Az objektív irodalomtörténet minden egyéni véleményt megelcsül, mert tudja, hogy végelemzésben mindenki vélemény csak egyéni. Az előzők felhozását nem cáfolja, a maga igazsága kedvéért, hanem indokolni megváltatani igyekszik. Erdélyi az Ördög komédiáját olvasta ki az Ember Tragédiájából, mert az ember és az ördög viszonyát kereste benne. Mire a költő, aki elvégre szintén elolvasta a művet, azt írta: En az ember és az Isten viszonyát írtam meg.

Az objektív irodalomtörténet minden egyéni véleményt megelcsül, mert tudja, hogy végelemzésben mindenki vélemény csak egyéni. Az előzők felhozását nem cáfolja, a maga igazsága kedvéért, hanem indokolni megváltatani igyekszik. Erdélyi az Ördög komédiáját olvasta ki az Ember Tragédiájából, mert az ember és az ördög viszonyát kereste benne. Mire a költő, aki elvégre szintén elolvasta a művet, azt írta: En az ember és az Isten viszonyát írtam meg.

Felakasztotta magát, de leszakadt a spárgáról egy elkeseredett pénzbeszedő

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)

Tegnap délelőtt Szabó Géza 39 éves, Honvéd utca 9-h. szám alatti lakos hozzátartozói kétségbeesetten jelentették a rendőrségnek, hogy Szabó Géza eltűnt hazulról, a férfi a Világítási Vállalat pénzbeszedője volt és már előző este panaszkodott hozzátartozóinak, hogy az utcán nagy összegű pénzt elhagyott. Ma reggel azután Szabó Géza eltűnt hazulról és hozzátartozói sejtették, hogy öngyilkossági gondolatokkal foglalkozik. A pénzbeszedőt ugyanis mindenki reánkivül pontos, lelkiismeretes embernek ismerte és így érthető, hogy nagyon szívére vette a pénz elvesztését.

A rendőrség azonnal megtette az intézkedéseket Szabó Géza felkutatására. Délután a Nagyerdőn egyik fa alatt, eszméletlen állapotban meg is találták Szabó Gézát, akinek a nyakában egy cukor-spárga hurok volt.

Kiderült, hogy a szerencsétlen ember valóban felakasztotta magát, azonban a vékony spárga, — talán ép az utolsó pillanatban, — leszakadt alatta. Szabó Géza a földre zuhanat és több órán keresztül eszméletlenül fektött ott. Mikor rá találták, azonnal a kórházra szállították, ahol megállapították, hogy sérülései nem életveszélyesek és minden bizonnyal életben marad.

A rendőrségi nyomozás során kitudt, hogy Szabó Géza sokkal nagyobb összegű pénz elvesztésével számolt, holott végeredményben csak ötven pengőt veszített el.

Beoltják veszettség ellen az összes állatorzó ebeket

Márciusban hajtják végre a kutyaojtásokat

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)

Kállay Miklós földmívelésügyi miniszter rendeletet intézett Debrecen városához, amelyben közli, hogy a jövőben állatok őrzésére csak olyan ebeket lehet használni, amelyek minden évben be vannak oltva veszettség ellen. Az állatorzó ebeket tartó gazdák, csikósok, pásztorok, kondások és juhászok kötelesek minden évben a tavaszi haszonállat vizsgálat idején, március elején beoltani kutyájukat, mert azok ellen, akik ezt a rendelkezést elmulasztják, kihágási eljárást tesznek ellene folyamatba.

Debrecenben, — a földmívelésügyi miniszter rendelkezése értelmében — Mohácsi Jenő állatorvost bízták meg az eboltások fogantatásával. A rendelet szerint az oltási költségek az ebirtokosokat terhelik. Kimondja azonban a rendelet, hogy a felmerült költségeket az érdekelt ebirtokosok indokolt kérelmére, a **törvényhatósági elbábelalaphól lehetőleg teljes egészében vissza kell téríteni.**

A beoltott kutyák ebbéart kapnak, amelyeket az ellenőrző hatóság közegnek igazalásul fel kell mutatni. Az új állategészségügyi törvényben rendelkezést is tartalmaz, hogy a beoltott ebekről nyilvántartás készítenendő, amely a városi adóhivatalnak az ebadó ellenőrzése végett megküldendő. A veszettség elleni oltás költsége 3,22 pengő. Ebből 1,96 pengő a szűrő-költség, 26 fillér az oltási díj, és egy pengő az állatorvos látogatási díja. A város az eboltásokra előlegül 200 pengő költséget szavazott meg.

Takarékosság könyvecskéivel

vásárlók szives figyelmébe!

Két új kiszolgáló cég

belépését hozzuk b. tudomásukra.

JÁNOSI és MENTZE O.

Ferenc József-ut (Plac-u.) 38. sz.

Háztartási cikkek, bazarárak, játékszerek és mindenféle bőrárak, utazási cikkek nagy áruháza.

KISZEL FEHÉRNEMŰIPAR

Ferenc József-ut (Plac-u.) 38. sz.

Férfidivat és férfi fehérnemű nagy raktára.

(Saját fehérnemű üzemében a vevők által hozott anyagból is szívesen készít legelőkeltebb szabású megrendeléseket.)

Mindkét új cégünk örömmel várja és a legnagyobb előzékenységgel fogja fogadni a Takarékkassza Kereskedelmi r. t. könyvecskéivel vásárlókat.

Takarékosság K. R. T., Debrecen, Deák Ferenc-ut. 6.

KÖZPONTBAN KÉT RESZRE OSZTOTT

IRODAHELYISÉG
műhelynek, raktárnak is alkalmas
azonnal kiadó.

ÉRTEKEZNI LEHET
A DEBRECENI UJSÁG
KIADÓHIVATALÁBAN
JÓZSEF KIR. HERCEG-UT. 16.

A debreceni közkórház multja

Irta: dr ZOLTAI LAJOS

Az elénk érdeklődés, amellyel Debrecen hajdani közegészségügyi és közisztatási igazgatóságának előzményeiről írt cikkek — ahogy értesültem — kiváltóképpen orvosi körökben találkoztak; felhívta arra, hogy folytassam hasonló tárgyú írásaimat. Hne folytatom:

A szegények, árvák, özvegyek gyámoltására és Isten dicsősége öregbítésére tett alapítványairól most is hátsón emlegettem Veresmarti Zsuzsanna terjenek Szombafi Istvánnak főbírósa előjéről találom feljegyzve az 1791. május 25-én tartott tiszvársági jegyzőkönyvben, ezt a végezet: „a régi serház a meghabozott elméjű és minden emberi segítség nélkül lévő keresztes számára fordítottassék. Evégre keresztes városgazda uraimék egy jó erős alkalmas embert, aki mind a házra, mind pedig az ott leendő személyekre gondot viseljen és velők lakjék.” A Komáromi Csipkés családól még 1732-ben megvett serfó házról van szó itt, amely haz a hajdan Pelsőboldogfalvának nevezett várgateai részén, a Bank utcai ref. e emi iskolák helyén állott.

Jószándékú, emberies határozat volt ez; csak hogy a kivételben orvosi kezelésről való gondoskodás nélkül nagyon elmaradt bármelyik kezdetleges elmeorvóintézetétől. Meddig tartotta fenn a város a meghabozott elméjűek hatóságát örszét; nem tudtam kifizetni. Ugy lehet, hogy végre sem hajtották a határozatot. Megmaradt csak jó szándékunk.

Városunkban az első betegápoló intézet, a polgári közkórház, testi betegségben szenvedő emberek gyógyítása végett, az 1831. évi nagy kolera kényszerítése alatt keletkezett. A hatóság és szörnyű időben majd mindegyik főutcaiban berendezett egy-egy nehánygyás samaritaneumot; ápoló helyiséget a koleras betegek számára. Ez ideiglenes apró kórházak közül a járvány elmúltával is meghagyta a váradutcai Dohányablakban, a Ferences barátok egykori kolostorában levőt. Meghagyta az élel Radl József vaskereskedő eskütt polgárt is, aki, míg dühöngött a kolera, onként váltatta és példás buzgalommal onzentlenül végezte is a kis kórházak felügyeletét.

Radl által a derék emberbarát által javasolt szervezettel alakult meg tehát Debrecenben az első polgári kórház. Talán mondhatunk sem kell, hogy igen szerény keretek között, a legszükségesebb, egyszerű berendezéssel.

A város előjárói mindjárt 1831-ben gondoltak arra is, hogy örökös joggal megveszik a kincstártól az Abaldó egyemeletes épületét, a mostani törvényszék helyét. Ambar keré mezték az udvari kamara pártfogásán kívül a cancelláriáját is, a város még 1833-ban sem kapott választ vételi ajánlatára. Radl bizakodott és megint szorgalmazta az Abaldó megszerzését. Azal érvelt, hogy csak az emeleti helyiségekért annyi bér fog kapni a város a dohánykereskedő társaságtól, hogy abból szépen kifizetik a vételár kamatját. Nem sikerült a Radl terve. Sőt a kórház nem sokkal ezután végképpen kiszorult az Abaldó épületéből.

A tanács ekkor, 1835-ben az előbb említett régi serfó, másképpen pálinkafőző házba költöztette a kórházi ápolásra szoruló betegeket. Az áldásos intézmény működésének hatásaként büntetésrendszerekből, adományokból, végrendeleti hagyományokból hamarosan összegyűlt pár ezer forintnyi tőke is betegápolás céljaira. Az így előállított kórházi alap első kezelője Kiss Orbán István árva-penzárnok lett már 1833-ban. A kórház vezetője, orvosi sokkái a városi tisztviselői. Míg a kórház az Abaldóban szállásolt, költségei így alakultak: 1832-ben 575,—, 1833-ban 933,—, 1834-ben 1387 rfrt. E számok mutatják azt is, hogy betegforgalma is évről évre növekedhetett.

A sok korszerű eszmét termő, azokat meg is érlelő 1840-es esztendő legelőjén, 1841-ben a városi tanács foglalkozni kezdett azzal a tervvel is, hogy a polgári közkórház számára, amely a város hol egy khol másik elhagyott közonséges épületében húzódott meg szellérként, a kor kívánalmainak megfelelő, a városhoz illő rendes hálléket építet, kívül a városon, friss, levegős szabad térségen. Az evegből alakított küldöttség tül a péterfai kapun, a régi salétromfőző házsal szemben fekvő tágas területet szemelte ki, a nagyerdő és a hátházi utak elágazásánál, ugyanott, ahol ötven esztendővel később csakugyan felépült a közkórház korszerű pavilonjait. A küldöttség tervét és költségvetést is csinált. Ennek is csak kisebb részét akarták egyelőre megvalósítani, mindössze 5000 ezüst rfrt. költséggel.

E mozgalom idejében állott elő Szabó Mihály várgateai polgár a feleségével Veres Zsuzsannával együtt, akik már előbb 5000 rfrt. alapítványról adtak kötelező levelet a kórház javára és állandó kórház felépítésére várván, egy nyoszolyát is, minden ügybéljével készen tartanak vala. Ha ez a derék civis házaspár 1841-ben ünneplően kijelenti a tanács előtt, hogy hajlandó és kész a megnevezett salétromfőző házsal a maga költségén átalakítani kórházzá, ha téglat, cserépet és tölgyfát ad hozzá a város. Vagyis minden más anyag arát és az összes munkabert magára vállalja. És a tanács szépen megköszönve az ajánlatot és kijelentette, hogy csak úgy fogadjatja el az aldozatköszönetet, ha Szabó uramék kikapcsolják tervezetükből a salétromfőzőt, minthogy ez az ócska épület semmiképpen sem alkalmas beteggyógyító intézet céljaira. Ezen ellenfél miatt és talán más ok miatt is, a péterfai kórház tervének egyik változata sem valósult meg.

A kórházát már 1842-43-ban Kudas (Arany János) utca végén lévő piacutcai utcaházban és melékeépületeiben helyezték el. Zilahy Sámuel tisztiorvos tervezete szerint 1844-ben új kórházi rendtartás is készült.

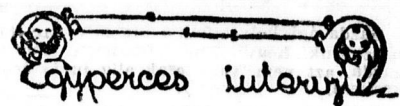
Csorba János polgármestere alatt, a polgári kórháznak (még, külön katonai kórház is volt már evek óta) 2249 pengőfrt. alapitőkéje és 47 betegágya volt. A kormánytól pedig 1857-ben megkapta a nyilvános betegápoló intézet jellegét. Déli oldalán 1880-ban két nagy kórteremmel bővült. Az 1831-ben alakult intézetnek 50 év alatt ez volt egyetlen jelentősebb lépése a korszerű fejlődés felé.

A haladó idők követeléseinek megfelelő terjedelmű és berendezésű közkórházi épületekkel a millennium előtti években cserepelt fel Debrecen városa immár hozza sehogyssem illő elavult törpe ispotályát. A közgyűlés 61-3977-1891. bkgy. sz. határozatával 300.000 o. é. forintban alapította

EZ A TUNGSRAM LUMENJELZÉSŰ LÁMPASOROZAT

meg az új közkórház építési költségeit, amelyek akkortájtban gúnyomólag különféle középítkezésekre megszávozott 4.737.900 rfrt. forrászeses nagy költsésonben találtak fedezetet. Az évtizedek alatt gyűlt úgynevezett „kórházi alap” 28.030 rfrt. tőkéje az új kórház további fejlesztésére számitva ezután is külön kezelés alatt maradt. Az új kórház helyeül pedig Péterfia utca végén a régi főszé gazdasági iskola-épület felkelt és a mellétele levő városi lucernást jelölték ki; a pavillon rendszerben tervezett közkórház felvételi épületét meghagyták az egyemeletes régi gazdasági oskolát. Simontfy Imre polgármesterének egyik legszébb alkotása a városi új kórház 1892-ben nyílt meg, 282 betegágyra berendezve. Az egyetemre való tekintettel, a kormánytól kötött szerződés értelmében most már állami intézmény és két év óta az ország kormányzójának ösztölegére „Horghy Miklós közkórház” nevet visel.

dr Baranyi János zeneiskolai igazgatóval

Halló!... Halló!... Itt a Debreceni Ujság Hajdúföld szerkesztője. Igazgató Ur, kérem, méltóztasson a zenede második félévi programjáról nyilatkozni.

Dr. Baranyi János: A második félévre is az összes (anszakokon igen szép számmal) irakoztak be növendékek. A zene-óvoda kitünően bevált. A tanítás teljes erővel folyik s március elejével megkezdődnek a növendékek sorozatos hangversenyei, amelyekben előmenekülők fognak számot adni.

Legközelebb a zenedei önképzőkör, amelynek dr Szabóné, Szójka Anna az agilis elnöknője, egy vidám műsoros estély keretében a nyilvánosság elé lép. Ez az est február 26-án lesz az Ujság író Cjubban s minden valószínűség szerint a közönség legnagyobb megértésével fog találkozni.

A Szülők Iskolája kedden tartja befejező előadását

A Szülők Iskolája 20-án, kedden este 6 órai kezdettel a városháza közgyűlési termében tartja záró előadását a Máv. Egyetértés Dalegylet közreműködésével.

Gáspár János gyogy-pedagógiai tanár a fogyatékos gyermek nevelésével kapcsolatban tart előadást. Beszéli fog az előadó a siketnéma nagyothalló, a vak gyerekekről, azok életmegnyilatkozásait részletesen fogja ismertetni. Az értelmi, erkölcsi, fogyatékos, valamint beszédhibás és ideges gyermekek típusainak jellegzetes sajátosságai a testi és szellemi életre gyakorolt hatásai, a szülőnek és nevelőnek ez irányú pedagógiai tevékenységei képezik a neves gyogy-pedagógus előadásának vezérfonalát. Az egészséges ifjú lelket meg kell tartani a jövő számára s meg kell védeni azt a fogyatékoság veszedelmétől. Hogy ez miképpen és mily módon történhet erre az előadó hasznos utmutatásokat nyújt.

Az előadásra beléptidij nincs. A szülőket, nevelőket és érdeklődőket ezuton is meghívja ezen értékes előadásra a törvényhatóság Iskolánkivüli Népművelési Bizottsága.

Tavaszi szállításra

már most jegyeztesse elő gyümölcsfa, diszfa, diszcserje, rózsza, fenyő és örökzöld szükségletét az

Ungváry László faiskola r. t.-nál

CEGLÉD Budapesti iroda IV. Veress Pálné-u. 8. Árjegyzék ingyen.

Tinódi Legújabb Krónikái

Az Tzuzzi Demokrátzia Kimulásáról Szerzett Ének

Enekelek történeki ényekről, Tzuzziális demokra kényekről, Puska,sávyón kivillanó fényekről, Eszeveszetű menekülő lényekről.

Bols; hadak kerekedtek zendülvén, Tsörögtek az (seh fegyverek sendülvén, Florisdorfi házalapok rendülvén: Nézte Dollfuss hatalomban fent üjvén.

Grätzik és az Emi-Grätzik öljöztek, Tölzélékre Gewerckekeket tölzöztek. Három napig pufogtatják, öldöztek, Lintzi népek szebb hazába köljöztek.

Tzuzzi-vezér menekült az erdőre, Lévvén ő az véd-sapatok vert öre. Bétsi nyakak borultak az (ser-töre, Sok veresek szajadtak az Fertőre.

Az utolsó menedék is ég mára, Kigyuladt az lintzi prolik végvára, Merf amire már az villág rég vára, Üszvedölt az Defetisfák légvára.

Epen ezért ez legyen az vég-ének: Vége van az Demokrátzia zégének, „Rothe Fahne”-k füst-hamuvá ének: Ez a vége tzuzziálisták végének...

LISZTIUS.

Most permetezzük gyümölcsfánkat, hogy megalapozzuk a bő termést!

Pajzstetüveszélynél:

Neodendrin vagy **Novenda** 100 l. vízben 10 kg.

Vértetü és levéltetü veszélynél ami minden fánál megvan:

Neodendrin vagy **Novenda** 100 l. vízben 5 kg.

Összes gomba kártevők ellen:

Solbár

10 l. vízben 3 kg.

Magasnyomású gyümölcsfa permetezők állandóan raktáron.

Szakszertü felvilágosítást és ingyen nyomtatványokat kaphat, továbbá Gyümölcsvédelmi cikkeket gyári áron beszerezhet

Magyar Mezőgazdák Szövetkezele Tiszántúli Kirendeltségénél Debrecen, Hunyadi-utca 13. szám.

Vigyünk több mezőgazdasági ismeretet nép- és középtoku iskoláinkba

Írta: dr. Halász Miklós gazdasági akadémiai tanár, Debrecen város örvényhatósági bizottságának tagja.

A fővárosi és vidéki napilapok szélrebben hangzottak, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter az új állami költségvetéssel kapcsolatban a vidéki középfokú iskolák korszerű átszervezését tervezi. Ezzel összefüggésben közli a miniszter nyilatkozatát, amely szerint: „A középfokú iskolák hálózat átszervezésénél a tényleges szükségletet kívánom alapul venni. Az értesülések szerint a közoktatásügyi miniszter már tavaszra óhajtja elkészíteni a középfokú iskolák hálózat gazdaságosan korszerű átszervezésére irányuló javaslatát.

Engedjétek meg, hogy aki, már több mint negyedszázada dolgozom a mezőgazdasági felsőoktatás terén, néhány dolgot a fentiekkel kapcsolatban felhívjam az illetékes tisztségviselőkre figyelmükre.

Amiket nem termelünk elegendő mértékben

Gazdasági helyzetünket vizsgálva azt tapasztaljuk, hogy amit termel a magyar gazda, azt nem vagy csak alig tudja értékesíteni.

Ezért azután nem bírja a költségeit, nem tudja fedezni gazdasági és házi szükségleteit.

Amir pedig lehetne értékesíteni, azt nem termeli elegendő mértékben a magyar gazdaság. A statisztika adatai azt mutatják, hogy a mezőgazdasági terményekért évente 100-150 millió pengőt fizetünk ki a külföldnek. Az irthon termelt dohányt nem tudjuk eladni, ezzel szemben mégis finomabb cigarettát és szivarlevél dohánnyal évente 20 millióval adozunk a külföldi iparnak. Tilott len és kenderért 5 milliót fizetünk ki Vaszón, namut- és tartarúért, valamint zsák-, ponyva- és kőolaj behozatal címén 31 millió pengő megy ki az országból. De még tovább sorolhatnám ezeket a szomorú számokat, mert hiszen nem tudunk elegendő lőhért, lucernát, répmagot termelni és ezért is fizetünk a német gazdáknak. Gyümölcsből is behozatalra szorulunk abbevert, hogy mi látnánk el izletes, zama os magyar almával szőlővel a külföldet.

Nem kétségbeesítő-e, hogy négy fej és kelkaposztáért is 1 millió német fizetünk a külföldnek?

Amint magánháztartásokban, úgy a nemzet életében is, — amely gazdaság évente többet ad ki, mint amennyit bevesz, annak előbb-utóbb tönkre kell mennie.

Több szakismeretre van szükség

E tényeken elgondolkozva rájövünk, hogy több mezőgazdasági ismeretet, tudást kell bevinni a gyakorlati életbe. Ha oktatási rendszerünket nézzük, azt tapasztaljuk, hogy nálunk az alsó- és középfokú iskolákban kevés mezőgazdasági ismeretre lesz szer a tanuló ifjúság és így aztán kikérülve az életbe, nem tud lépést tartani a nehéz gazdasági harcban. Mert hiszen réai igazság, hogy a világháborúban az marad alul aki kevesebb tudással rendelkezik.

At kell szervezni iskoláinkat s az összes vidéki városainkban meg kell szervezni a középfokú mezőgazdasági iskolákat. Szélteleni fezzverek nélkül a mai gazdasági világháborúban nem tudunk megállni a helyünkön.

Debrecenben 6 nyuati klasszikus műveltséget nyújtó középiskola működik, gazdasági középiskolánk egy sincs.

Ugyanígy a helyzet a Tiszánál, de az ország többi városában is. A fenti középiskolák értékét elismerve mégis csak kell tenni valamit az agrár Magyarországon a gazdasági középiskolák oktatás érdekében is.

Középtoku mezőgazdasági iskola

Ugy növénytermelésünket, mint állattenyésztésünket magasabb színvonalra kell emelni. Hazánk istállóiragya termelése állatállományunk alapján 262.252.000 q-ra becsülhető. Ebből 1 kar hold termő területre évente átlag 20 q jut. Ez pedig nagyon kevés. Tekintve véve, hogy az Alföld egyes vidékein a trágyát még mindig tüzezőnek

használják, úgy még ennvt sem számíthatunk.

Dániában ugyanekkor évente átlag 1 kar holdra 54 q, Hollandiában 74 q jól kezelte tápláló anyagokban gazdag is állótrágyát hordanak ki.

A gazdasági helyzet fölött nem szabad kétségbe esni. Meg kell keresni a kibontakozás útját.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter törvénytervezete szerint minden magyar középiskola alsó 4 osztálya ezentúl teljesen egységes lesz; csak a felső 4 középfokú osztály tagozódik. Ez pedig a tervezet szerint lesz gimnázium, reálgimnázium és reáliskola.

Nevedük tagozatnak, szerényen javaslaiba hozom a mezőgazdasági középfokú iskolát.

A magyar mezőgazdaság programmszerű s a mai viszonyok között is célradszó átszervezésére sürgetően szükség van. Az okserű mezőgazdasági termelés célszerű és gyors keresztvitele érdekében szükséges az ország népességének 60 százalékát kitevő és földművelésből élő lakosságának szakcszerű oktatását úgy átszervezni, hogy az a mai kor kívánalmának a leherőségig megfeleljen.

Önálló gazdasági népiskolákat kell alapítani

Abban az élethálal küzdelemben, melyet a háború befejezése óta a gazdasági harcok terében folytatunk, valóságos védőbástyákat kell emelnünk. Ilyeneknek gondolom a falvakban, ahol legalább 60-80 ismétlődő iskolás földművelő gyermekek számlálunk.

az önálló gazdasági népiskolákat, mezőgazdasági jellegű (pl. Kisvárd, Nvir-egyháza, Cepléd, Keesemé, Makó, Pápa, Szekszárd, Kaposvár, Nagykunizsa, Veszprém, Győr, Debrecen, Szeged stb. városokban) a név alsó osztálytól a középfokú mezőgazdasági iskolák tagozatát.

Mivel több ilyen iskolát építünk ki, annál több a kor ismeretének színvonalán álló, jó gazdál adunk az országnak.

Mennyivel másképp alakulna a helyzet, ha a mezőgazdasági szülőktől származó vagy veleszületett hátlandóságától irányított gyermekek a név alsó osztály elvégzése után a középfokú iskola mezőgazdasági tagozatába terelődnek.

A nemzetalkotó földművelő nép gazdasági nevelésénél és képzésénél való nevelés nemzeti nemzeti munkánk merem kijelenteni. Nem új dolog, amit javaslatba hozok, mert hiszen van 50-55 önálló gazdasági népiskolánk, 1 gazdasági középfokú iskolánk a földművelésügyi és 2-3 a vallás- és közoktatásügyi miniszter fennhatósága alatt. Oly esetleges számok ezek, hogy alig jöhetnek tekintetbe.

Az élel tanász-alapjai szerint mind a két iskolatípus megfelel, csak fejlesztési kell, Szaporítani kell.

még pedig jelentékeny mértékben szaporítani a középfokú mezőgazdasági iskoláknak a számát.

Ezekben a mezőgazdasági iskolákban érettségit tett fiú és leány ifjúság nagy része hazakérül szakismeretekkel feltegyverkezve az örökös vagy szerzett mezőgazdasági birtokra. Másik része előt pedig meg kell nyitni a legfelsőbb mezőgazdasági intézmények kapuit is.

Gazdasági átszervezés

Nem tulzok ha azt hiszem, hogy a gazdasági szakoktatásnál fontosabb feladat a nemzeti útmutatás munkájában títán egyik oktatási ágának sem lehet. Nemcsak most fontos ez, mikor világháború hullámaiban éünk, hanem nagy bődorrelű általában, mert

a trianoni Magyarországon - népe-edsí viszonyok annyira fekváltoztak, hogy lit a réai eszközökkel boldogulni, réai gazdasági kultúrával magunkat fenntartani többé nem lehet.

Csonka hazánk 1 négyzetkilométerére több mint 93 lakos esik. Ezzel szemben a régi Magyarországon a lakosság egészen 60 lakos, 1 négyzetkilométerre alig jutott, más lakos. Mit Franciaországban, amely gazdaságilag és iparilag magasabb színvonal-

on áll s ahol a viszonyok is sokkal kedvezőbbek. 76 lakos esik egy négyzetkilométerre.

Egondolhatjuk, hogy a legnagyobb igénytelenség és legnagyobb takarékoság mellett is mily nehéz a csonka országban ilyen nagyszámú lakosságnak megéltetését, boldogulását biztosítani. Ilyen népesedési viszonyok között a lakosság további élteltetését csak gazdasági átszervezéssel és a mezőgazdasági kultúra újjászülésével lehet elérni.

Mit lehet elérni szaktudással?

A tudomány útja az igazságon keresztül a hasznossághoz vezet. A legnagyobb nemzeti veszedelem a tudatlanság, mely a vezetőkre hívató felsőbb osztályokból áldozatokat szed, mint tömegbetegség kápatrófáit san pusztít a nép alsóbb rétegeiben. A mezőgazdasági szakoktatás középfokú tagozatának helyes és célirányos kiépítése van hívva a tudatlanság legyőzésére, a mezőgazdasági analfabizmus megszüntetésére. Hogy szerre az országban mily nagyfokú a gazdasági ismeretek hiánya, elég élenken bizonyítani többek között a burgonya alacsony áragerése, amely bár legelőteredebb növényünk, mindentűn általánosan termelik, mégis tízeves aratlában az ország kar, holdankinti hozama csak 42 mázsa.

Pedig megfelelő falajművelés és okserű növényápolás mellett 60-80 q holdankinti termést nem nehéz elérni.

A búzánál, amely pedig a csonka ország főterménye, a kar holdankinti hozam 6-7 mázsa, míg a nyugati államokban gyengébb falajviszonyok mellett, ez az eredményt megkértszerzik, megháromszorozzák. De nem kell külföldi példát sem vennünk, mert jobb uradalmaink, de az okserűen vezetett kishirtokok is, hol a mezőföld szaktudás érvényesül.

10-12 mázsa terméseredményeket házi viszonyok között is elérnek. Ez az egy-két példa is fényes bizonyítéka annak, hogy szaktudással még sokat lehetünk, még isentős mértékben javíthatjuk közgazdasági állapotunkat.

Szövetkezeti termelés

Mezőgazdaságunk előbbreviteléhez természetudományilag jól képzett, intelligens kereszény hazafias szellemben megacésozott, kipróbált munkásokra van szükség. Ezért a mai középiskolai ifjúság azon részének, akik a mezőgazdasági tagozatra kerülnek, foglalkozniuk kell e tudományos kérdéseket és kikérülve az életbe, valóságos faktyvivőknek kell szerepelniük a kisgazdaiarsadalom oktatásában.

Termelünk tehát minőségileg minden tekintetben kifogástalan mezőgazdasági terményeket.

Szép eredményeket lehet elérni a szövetkezeti termelés útján.

Példa erre Dánia és Hollandia virágzó mezőgazdasága. Ennek lehetsége nálunk is megvan, csak akarat és becsületes munka kell hozzá. A mezőgazdasági szövetkezeti rendszer mellett a kizsárdát megantíthatjuk eredményes tervszerű gazdálkodásra. Állattenyésztés, baromfi-tenyésztés, gyümölcs-, zöldség- és fozeléktermelés, méhészet, selvemhernyótenyésztés, fokozott felkarolásról és termelvényei minőségének megjavításáról remélhetjük helyzetünk jobbrafordulását. De nemcsak a természetes megszervezése a fontos, a termény értékesítésére is gondolkunk kell. Eltebavágon fontos a szövetkezeti hitellellátás intézményes rendezése is.

Mindent meg kell próbálni!

Ha mindezeket az irányelveket szem előtt tartjuk, lényegesen enyhíthetjük azt a faldalmas állapotot, mikor Magyarországon gazdasági téren is munkanélküliséget tapasztalunk.

„Jaj annak a nemzetségnek, amely nem tudja fiait foglalkoztatni!”

A magyar list elvezetése régl jó hírnevét, Állattenyésztésünk számbéllég, de főleg minőségileg messze a háború előtti mögött marad. Ezeket a csorbákat ki kell köszöritni.

A tervszerű gazdálkodás helyességének alátámasztására szolgálhatnak a következő adatok: 1933. októberében külföldre szállítottunk 4360 mázsa vajat, míg 1932-ben egész évi kivitelünk 7825 mázsa volt. Tehát itt a helyzet javult!

Ezektől néhány évvel tejemérékből még behozatalra szorultunk ma már kivételünk van.

A magyar vai felülmuta a teschenit, sőt a híres dan vajnak is nagy versenytársa, 1932-ben jelenlős kivitelünk volt a többől, Ugyanis 8348 mázsa súlyban 3.255.000 pengő

Alacskaí,

egercsehi, ózdi szenek, búkk, tölgy, akác-tuskók hasábban és aprítva legolcsóbban és legpontosabb kiszolgálásban

Prohászka és Társa

üzleteiben. Tel. 11-61. Bethlen-u. 44. Eötvös-u. 18. Szent Anna 49.

Értektű vtrünk ki Ugyanekkor dísznőszírből és szalonnából 7351 mázsa 970.000 pengő értékben. Mutatja ez azt, hogy nincs oly kicsinynek látszó üzemág, amivel nem volna érdeletes ésszerűleg foglalkozni.

Ar Esterházy uradalom példája

Nagyon fontos a mezőgazdasági iparosítás.

A szesz-, cukor- és sörvátrak mellett a virágzó hűsfieldolgozó telepekre gondolok. Herceg Esterházy mezőgazdasági intelligenciájára vall, hogy üzembe helyezte Kapuváron hűsfieldolgozó telepet, ahol naponta 100 drb. sertés és 25-30 drb. szarvasmarha kerül levágásra és abból izletes hentesárú készítenek. Ez az uradalom hűsfieldolgozó telepe ellátja Budapest mellett az összes nagyobb vidéki városokat, köztük Debrecen és Miskolcra is, de továbbmenőleg meghódította Ausztriát is. Mennyi munkálatokat teremtettek, ha a nyers búza eladása helyett térszárdú gyárakat létesítenék! A finom magyar lisztből készült, tar, honva csigazésza a tengerentúli szállítást is bírja. Ilyen módon fellendülhetne malomiparunk, ahol sok munkás család talá-harna megéltetését. De ugyanolyan fontos az is, hogy a korpá benn maradjon az országban a magyar állattenyésztés hasznára és így a falajevi visszapótlásról okserűben gondoskodhatnánk.

A sokoldalú, igen tág ismeretkörre igényő gazdátudomány elsajátítása céljából nem nélkülözhetjük a kellő nagyvonalúsággal megszervezett, középfokú mezőgazdasági oktatást. Ezen oktatásnak feladatát, mezőgazdasági lakosságunk nagy tömegét kéző gyakorlati eredményekkel meggyőzni arról, hogy kimondatlan mezőgazdasági tudománnyal felfegyverzett egyének kisebb darab földön is több megéltetést érnek el, mint az eddigi Paró Pál módiára való gazdálkodással. A külteries mezőgazdálkodással járó bepecsélésre ma nem érünk rá. A magyar lélekből fakad a föld szerete, ez pedig rokon a haza szeretetével. A földet szerető ifjúságot ne fordítsuk el a rogtól, hanem tanítsuk meg annak minél korszerűbb, minél jövedelmezőbb művelésére. Ehhez pedig szakértelmi felkészültség szükséges. Az erkölcsi és anyagi életszínvonal feljavítása, elviseletheletlen vesztélyeket reit magában. Ha nem tudunk megállítani mezőgazdasági lakosságunkat ezen a vezetés útján, ha nem tudjuk őket visszavezetni ősei jó erkölcsiéhez, akkor elvesztünk. Szakképzett, fegyvelmezt és észjárású, szorgalmas és józan gondolkozású, Széchenyi István szellemében élő gazdálakosság nevelése legyen a célunk.

Ennél a kérdésnél nem elég a termelés ismeretere ránevelni a népet, még fontosabb az értékesítés megszervezése. Itt kell, hogy sorombóba lépjenek a gazdasági vezetők. Ezekbe kell új életet, új erőt vinni a régi célok elérhetése érdekében. Meg kell teremteni az értékesítő szövetkezeteket. Ki kell építeni a gabonafárházakat, hogy a legutolsó faluban is értékesíteni tudjuk terményeinket. Ehhez a szövetkezeti eszmének a gondolatait, nemcsak ismernünk kell, de nevelnünk kell olyan ifjúságot, amely majd ezeket az alapista intézményeket vezeti, a nép széles rétegeivel megkedvelve.

A szövetkezeti eszmét be kell vinni a középfokú mezőgazdasági iskolákba, be a tanulóknak, a teológiai fakultásokba, hogy azok, akik a nép szellemi vezetői lesznek, nyit, egyenes, becsületes keresztény nemzeti alapon megszervezzék a falut. Fajunk ezer esztendőn át mindig ki tudta termelni azokat az erőket, amelyek a mindenkori történelmi helyzet követelményeinek megfeleltek.

Dolgozzunk, szervezzük át középfokú mezőgazdasági oktatásúnyunkat. A munkát ott kell felvenni, ahol azt Széchenyi abbhárvva

B. Wattay Margit táncintézetében
március 10-én gyermek kolon kezdődik.
Kossuth-u. 11.

MINDENFÉLE BEL- ÉS KÖLFÖLDI szén, kocsz, tatal és pécsi brikett, Gabányi Sándor utóda tűzifa, Mánik-féle Berentei és Ózdi szenek. Retortia búkkfészén kicsinyben és nagyban házhoz szállítva is. CsAPO-UTCA 23 TELEFON 34-24. DEBRECEN LEGRÉGISB CÉGÉNÉL a legolcsóbb napláron beszerezhető.

(Ezen nap) 1934 február 18. (Vasárnap)

Hírek

1934 február 18. (vasárnap)
 Prot.: Konrád, Kath.: Invocabio,
 1934 február 19. (hétfő)
 Prot.: Zsuzsanna, Kath.: Konrád hv.

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Kossuth” Lux Arno'd, Piac-u. 26. „Reményes” dr. Godény Sándor, Csapó-u. 22. „Isteni gondviselés” Székely Adorján, Peőti-tér és Telekv. utca sarkán „Csokonay” dr. Batáry István, Mester-u. 45. „II. Rákóczy” Aranvi S. A. örökösai, Kúlvásártér. „Mátyás király” Pann Gyula, Nyilastelep.

Rendőrségi telefonszám 20-45.
 Menők telefonszáma 0-4.

A debreceni egyetem Földrajzi Intézete jeleni február 17-én:

Közép- és Kelet-Európa keleti felében az idő esendesebb lett és a lecsapódások is csökkentek. Nagy szelek vannak még a Fekete-tenger vidékén. Hazánk keleti és nyugati fele között nagy hőmérsékleti különbség van. A Dunántúli nyugati részén reggel is több fokkal a fagyponthoz felelt a hőmérő, míg a középső részekben és a Tiszántúlon 5-7 fokos fagyok is voltak. A lecsapódás csak jelentéktelen. A hőmérséklet legmagasabb értéke ma Debrecenben +3, az esti pedig +1 fok volt.

Prognózis. Északi-északnyugati légáramlás, felhős, ködösödésre hajló idő hőemelkedéssel és kisebb havazásokkal.

Megkezdem...

Megkezdem e füzet első lapját,
 S mint szorgalmas iskolásfiúcska,
 Telerovom, hogy lássa meg TANITOM,
 Hogy leckémet nem dobom én sutba...

Jó TANITOM nézze át Vetésem.
 S ha dádógósnak látja sok sorát,
 Ne a füzetbe tenjazzon pirosan,
 De — másítsa meg életem sorát...

S a kalkujst, mit rászánt szent kezével,
 Ahijaosan mellemre tűzöm.
 Sorszámom leszen: nem a földön. — Egben!
 S felküzdöm magam Hozzá — poklon-tűzön...

ZSOHAR ISTVAN.

Dr. Vargha Elemér h. polgármester, kormányfőtanácsos üdvözlése. Dr. Vargha Elemér helyettes polgármesteri kormányfőtanácsosá kinevezése folytán a Petőfi Dalkör, mint, több mint egy évtizeden keresztül szeretett elnökét testületileg üdvözölje s ez alkalommal családij otthonában több szép énekszám előadásával fejezte ki a Dalkör őszinte örömet szeretett elnökét, a legmagasabb kitüntetését alkalmával.

Eljegyzési hír. Torma Olga Debrecen és Ókrós Sándor, a m. kir. 2. honvéd vegyes dandárparancsnokságnál beosztott számvédelmi tisztviselő (hadnagy) Székesszék hírvár jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Frontarcosok összejövetele. A Frontarcos Főcsoport ma d. u. 6 órai kezdettel Ferenc József út 36. sz. alatti helyiségében műsoros összejövetelt tart, melyre a bajtársakat családtagjaikkal tisztelettel meghívja a vezetőség.

A Szepesi Szövetség összejövetele. A Szepesi Szövetség 19-én, hétfőn délután 6 órakor az Angol Királynő zöld tervében műsoros összejövetelt tart. A közreműködők sorából különösen dr. Hadházy Zsigmond főispán, közjegyző szereplése tarthat igényt általános érdeklődésre, aki képmarki diákkori emlékeire, elevenít fel.

Nem használhatják a városi mentőautót vidéki betegszállításokra. A múltban sokszor előfordult, hogy a városi mentőautó sürgős esetben nem lehetett igénybe venni, mert az autóval vidéki betegszállítást végeztek. A polgármester most szigorú rendeletet adott ki, amely szerint a főúton a mentőautó vidéki betegszállításra csak kivételesen, életmentés esetén, végszükségben vehető igénybe, ha ugyanakkor a vármegyei mentőautó el van foglaltva.

Husz éve működő tolvaj családot tettek ártalmatlanná a biharnagybajomi csendőrök

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)
 A közelmúlt napokban Biharnagybajomban betörést kíséreltek meg Nagy Lajos hentes és mészáros piactéri üzletében. A betörőket munkájukban megzavarták, mire azok elmenekültek. Az üzlettulajdonosa ugyanis felébredt és látta, amint egy sötét alak felvezeti a zárat. Ráküldött, mire az elmeresült. Nagy Lajos fejletést tett a csendőrségen, amely megindította a nyomozást. A biharnagybajomi őrs nagyszerű munkával megállapította, hogy a betörést Sólyom Balázs 26 éves földmives kísérelte meg. Kihallgatása során Sólyom bevallotta, hogy a betörést nem egyedül, hanem több társával együtt követte el. Részbe volt a betörésben édesapjának, Sólyom Károly 52 éves földmivesnek és ennek sógorának, Bagdi Miklós hatvan éves földmivesnek is.

Kiderült, hogy évek óta sorozatos lo-

pásokat és betöréseket követtek el. Sólyom Károly és Bagdi Miklós már több, mint húsz éve dolgoztak együtt és két évtized alatt rengeteg bűncselekményt hajtottak végre.

Három alkalommal feltörték a biharnagybajomi vasúti állomás raktárát és onnan rengeteg szövetet, bort, pálinkát, élelmi cikkeket zsákmányoltak, úgy, hogy a MÁV-nak közel 2500 pengő kárt okoztak. Három esetben törtek be Nagy Lajos hentes üzletébe, de ezenkívül egész sereg helyen loptak, fosztogattak. Lakásukon szerkesztésre találtak meg a lopott holmikat és az utóbbi esztendőben elkövetett betörésekkel közel négyezer pengő kárt okoztak.

A három vakmerő embert megbilincselve szállították be a csendőrök a debreceni királyi ügyészség fogházába.

Egy havi fogházbüntetésre ítélték kormányzósértés miatt Szép István tiszapolgári hitoktatót

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)
 Annak idején részletesen beszámolt a Debreczeni Ujság—Hajdúföld arról a bűnügyi tárgyalásról, amely a debreceni törvényszék dr. Tóth Kálmán tanácsa előtt kezdődött meg. A vádlott Szép István tiszapolgári róm. kath. hitoktató lelkész volt, aki a múlt év március harmadikán a tiszapolgári tanácskölében a vallást tanította. Jelzett napon a lelkész egy újságcikkeményről olvasott fel, amely a német birodalmi parlament elleni merényletről szólt.

A vádirat szerint Szép István azt a megjegyzést tette a dologgal kapcsolatban, hogy ezt is a reformátusok csinálták, mert „minden református kommunista”. Ezután a tiszapolgári községi választásokról beszélt és azt mondta, hogy itt is egy üres, fejű prédikátor választottak meg. Ezzel Mikó Sándor ottani református lelkészre célozott. Előzően azonban, amikor a németországi eseményekről beszélt és azt állította, hogy a reformátusok kommunisták, felállott egy Lukács Albert nevű tanuló és megkérdezte, hogy a Kormányzó úr is kommunista-e, mert hiszen ő is református? Erre Szép István a vád szerint azt felelte: „Sajnos, hogy néhány zsidó és pénzen vett paraszt őt választotta meg”.

E kijelentésekről Mikó Sándor — nem tudni, mi módon — értesülést szerzett és feljelentést tett Szép István ellen, akivel szemben kormányzósértés, izgatás és becsületsértés címén indult meg a bünyádi eljárás.

A tegnapi főtárgyaláson újabb hat tanút hallgattak ki, akik eskü alatt vallották, hogy Szép István lelkész nem tette meg az inkriminált kijelentéseket. Voltak olyan tanúk is, akiknek a vallomásából arra lehetett következtetni, hogy a korábbi terhelő tanúk bizonyos befolyás alatt tették meg a vallomásaikat. A szombati tanúk

szerint a vádlott lelkész a kommunistákat ócsárolta és kifogásolta, hogy a katolikusok Tiszapolgáron nem tartottak össze a képviselőtestületi választás alkalmával, azonban sem a reformátusokra, sem pedig a Kormányzóra, vagy Mikó Sándor ref. lelkészre semmi sértő kijelentést nem tett. Ezzel szemben az előbb kihallgatott tanúk fenntartották vallomásaikat, bár azokon bizonyos módosítást tettek, mielőtt az esküt letették volna.

A törvényszék ezután elrendelte valamennyi tanúnak a megesketését, majd dr. Thold István ügyvéd, Szép István védője bejelentette, hogy az egyik terhelő tanu, Fekete Gábor elfogultan tette meg vallomását, amit az is mutat, hogy nemrégiben családjával együtt áttért a református hitre. Erre Fekete Gábor azt jelentette ki, hogy ezt azért tették, mert a káptalan földjén az apja nem kap munkát s a családját üldözik a katolikusok. A különös bejelentés után Szép István azzal válaszolt, hogy az nem felel meg a valóságnak. Ezután dr. Thold ügyvéd azzal a meglepő bejelentéssel állt elő, hogy a leghílyosabb terhelő tanu, Lukács Albert, aki saját bevallása szerint is olvasott a hittan óráin, első vallomása után elment hozzá és megkérdezte, hogyan vonhatja vissza előző vallomását, amely valótalan. Lukácsnak erre az volt a válasza, hogy az anyja mondta neki, hogy vonja vissza a vallomását, ne csináljon kellemetlenséget.

Ezzel a bizonyítási eljárás véget ért és dr. Berényi Zoltán királyi ügyész vád, valamint dr. Thold István ügyvéd védő beszéde után Szép István lelkész szólott az utolsó szó jogán. Kijelentette, hogy kötelességszerűen állt el, amikor a fiatal fiúkat távol akarta tartani a szociáldemokráciától. Ezért is magyarázott nekik a németországi eseményekről. Az azonban nem felel meg a valóságnak, hogy akár a Kor-

PALMA OKMA
 tartószalag
 nem ázik át,
 tartóssága csodával határos
 Az én talpam Okmatalp
 Keve pénzért soká tart

mányzót akár a reformátusokat vagy külön Mikó Sándort sértette volna.

— Életem utolsó percében is a hazamért és egyházamért fogok küzdeni. — mondotta végül a lelkész, akit a hallgatóság részéről többen megérintettek.

Ezután a törvényszéki tanács ítélethozatalra vonult vissza. Több mint másfél óraig tartó tanácskozás után hirdette ki az ítéletet dr. Tóth Kálmán tanácselnök. A törvényszék Szép Istvánt kormányzósértés, hitefelekezeti elleni izgatás és becsületsértés vétsége miatt egy hónapi fogházbüntetésre ítélte, azonban az ítélet végrehajtását három évi próbaidőre felüggesztette. Az ítélet ellen a királyi ügyész súlyosbírtásért, a vádlott és védője pedig enyhítéért, illetőleg elítélés miatt jelentett be felebbezést az ítéletbálohoz.

UJRAOLTÁSI BIZONYÍTVÁNY

EBEKNEK. Debrecen kutyatársadalmának érdekelt tagjai biztosan zaklatásnak fogják minősíteni a földmivélségi miniszter ur most kiadott rendeletét, amellyel állatorzó hivatásuk gyakorlásához kötelező oltást és erről kiállított bizonyítványt ír elő. Miután az oltások évenként ismétlődni fognak, természetesen, hogy jövőre már újraoltási bizonyítványt kell csatolni. — a kutyavilágban ezt ebbárcának nevezik — az állatorzóval foglalkozó kutyáknak ebbeli ténykedésük igazolására. A mélyen tisztelt ebtársak megnyugtatósára kötelességünk felvilágosítani őket, hogy az oltást elrendelő intézkedés nem rejt magában semmiféle zaklatást, sőt kivételes megbecsülésüket jelenti, mert ezután nyilván nem panaszkodhatnak amiatt, hogy kutyáiba sem veszik őket, hiszen az újraoltást bizonyítvány birtokában — még iskolai oktatásban is részesülhetnek.

— Egy biztos tip. Fejfájás ellen hatásos szer az Aspirin! De tudja-e, hogy igen jó hatású más esetekben is? Erősíti a szervezetet a meghűléses megbetegedés elleni védekezésben és megszünteti a reumatikus fájdalmakat. Hogy azonban családias ne érje, kérje mindig az eredeti csomagolást a Bayer-kereszttel.

Élezés nikkelezés szakszerűen
 FRICK-nél, Piac-u. 27.

x A páratlan gyógyerő, ami az „Igmándi”-ban rejlik, évezredek óta a föld gyomrában élrik.

— Orvosi hír. Dr. Rugonfalvi Kiss István egyetemes orvos, fogorvosi rendelőjét megnyitotta Hatvan u. 4. sz. alatt. (főpósfával szemben.) Rendel. d. e. 8—12-ig, d. u. 3—6-ig.

— A Debreceni Kereskedő Ifjak Dalköre ma, vasárnap délután 6 órakor tartja meg a Kereskedő Társulat székházában levő emeleti helyiségében első nyilvános főpróbáját. Az élvezetes délutánra szeretettel hívja meg a dalkör barátait az elnökség.

— Táncvizsga a Koronában ma este az iparosoknak és kereskedőknek. Leekedj ötven fillér. Az új tanfolyamra hétfőn még főlvetel.

ETVAGYTALANSAGNAL

rossz gyomor nál, bélrekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagszere zavarnaknál, esalánkiütésnél és bőrvizskötésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendbehozza a gyomor és a belek működését, s megszabadítja a testet a felgyülemlett rohadó anyagokól.

Hirdetmény.

BUZÁT

állandóan a napi árnál lényegesen magasabban
 — export minőségre való tekintet nélkül —

vásárol

a Debreceni Közraktár és Kereskedelmi Részvénytársaság
 mint a FUTURA főbizományosa

Központi Iroda: Ferenc József-ut 36. sz. (régí posta-épület)

TELEFON: 20-58.

TELEFON: 20-58.

Szelcer András temetése vasárnap délután 3 órakor lesz Koztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth utca 3.

Sándor János temetése hétfőn délután 3 órakor lesz Koztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth u. 3.

Schwind Béla nyug. nyomdai revizor 74 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 4 órakor lesz a Koztemetőben. Temetését Gebauer Jem. váll. rendezi.

DANKÓ
temetkezési vállalat
Debrecen, Kossuth-utca 3.
Temetések, exhumálások, szállítások.
Díjjalan költségvetés, kedvező fizetési feltételek.

Az Ébredő Magyarok Egyesülete debreceni csoportja közbejött akadályok miatt elmaradt évi közgyűlését február 28-án, szerdán délután 5 órai kezdettel tartja meg Kályn tér 13. sz. alatti hivatali helyiségében, melyre a tagok pontos megjelenését kéri az elnökség.

Leányescerkések összejövetele. A 49. sz. Tisza Ilona cserkészleánycsapat vasárnap, 18-án délután 5 órakor a régi Dóczi-utcai rajztermében műsorral és asztalterítési versennyel egybekötött teadélután rendez. Belepdíj nincs. Teajegy ára 30 fillér. A teadélután jövedelme a csapat táborozási költségeit fedezi. A jötekkönyvra való tekintettel felülfizetéseket köszönettel fogad a csapat. A kedves ünnepre mindenkit szívesen hív és vár a csapat vezetése.

Síturákon, ahol végnélküli fehér lepel fed hegyet-völgyet, ahol a szemet minden oldalról a fehér hó szikrázó fénye támadja, kénytelen a túrázó szemét sójt üvegvel védeni a hó visszaverő napsugarak ellen. Aki nem óvatos, csakhamar kiemeri szemidejét, képtelen a fáj részleteit megkülönböztetni, beláthatatlan egyenes sík látszik elterülni előtte. Es ez elrejtve az ultraholya sugarak következtében később jelentkező szemgyulladás, közvetlen veszélyt is jelent, mert kifáradt szemmel nem vesszük észre az esetlegesen olénk pornyosuló akadályokat. A szem a szokatlanul erős egyenletes fénybehatásokat hosszabb ideig elviselni nem tudja. A hőmérséklet pedig a megszokott fényerőségeknek sokszorosára kell elviselnünk, mivel a hó a rétes napfényt csaknem teljes mértékben visszaveri úgy, hogy a nyár derekán délben a gleccserokon egy-egy négyzetméter nagyságú hófelületről 60-80 ezer lumen fényerősség kerül szemünkbe. Ez olyan nagy fényerősség, mint amekkorát 80-100 darab sűrűn egymás mellé helyezett 740 lumenes (60 wattos) izzólámpa sugároz ki. De még tén is, amikor a napsugarak ferdén érik a földet, tehát a megvilágítás lényegesen kisebb, a fehér hó által visszaverít fény négyzetméterenként 7-8 ezer lumen, vagyis 5-6 darab 100 wattos (1420 lumen) izzólámpa teljesítményének felel meg. Ha hasonló fényhatást akarunk egy 3x4 m. nagyságú fehérfalú és mennyezetű szobában elérni, akkor ott 60 darab 1420 lumenes izzólámpát kellene alkalmaznunk.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Molnár Albert gazdálkodó, leány, Piroška; Kovács Lajos gazdálkodó, leány, Mária; Fehér István áll. rendőr-törzserőrmester, fiú, Zoltán és 1 halva születés.

Házasságok: Szécsényi János asztalos—Szécsényi Piroška, Marázi Lajos szabós.—Bartha Vilma; Tóth Bálint fm.—Kunke Ilona; Kovács Béla városi fűtő—Vértesi Irma; Erdélyi Pál műszerész—Mészár Júlia; Arany Lajos postás altiszt—Veres Ilona; Kovács István konyhakertész—Szabó Eszter; Gudor József cipész—Schreiner Karola; Kántor László városi tisztvis.—Buklyó Zsuzsanna; dr. Samy László ügyvédjelölt—Varjassy Márta; Tarnai Zoltán földbíró—Kos—Forrai Judit; Németh Béla vill. szerelő—Váradi Júlia.

Halálozások: öz. Bánki Józsefné Vecsei Júlia ref. 69 éves Hóld u. 6; öz. Weisz Mórné Weisz Laura izr. 87 éves Szent Anna u. 10; Sándor János ref. 78 éves Verőb-dülő 63; Wintner Félix r. kath. 53 éves Fazekas M. u. 4; Schwind Béla r. kath. 73 éves Magoss tér 19; Madarász Irén ref. 16 éves Szekeres u. 36; Tóth Sándor r. kath. 6 éves Kárcag; Elefánt Ignác izr. 55 éves Szondi u. 16.

KÖZGAZDASÁG

Miért kell az állati takarmányokat mészókkal kiegészíteni

A gyakorlati gazdák tudják azt, hogy a mészkiegészítés mily fontos jellege az állati takarmányozásnak. De még azok is, akik az okokkal nincsenek tisztában, az abrakba nagyjából u. n. Futort keverik. Hogy az állattartó gazdák műveltségét fokozzuk és őket felvilágosítsuk, néhány sorban rámutatunk ezen kérdés lényegére.

Az állati takarmányból hiányoznak az ú. n. mészók és a konyhasó. Az emberi elemből a mészók nem hiányoznak és így azok nem is pótlandók, ellenben bennük konyhasó nem léven, mindenki megsózza ételét. Az állati takarmányok elterjedés az ember élelméül és azokban nagymértékű mészhiány van. Mire kell a mész az állati szervezetben? Konnyú és biztos a felelet. Az állat csoportjától mészből építi fel nagyrészt, ha tehát az nincs benne a takarmányban, úgy csoportja nem fejlődhetik és megbetegednek. Más szóval az abrakkal húst és zsírt termelünk, míg a mészók, — Futort, — adagolása által csoportot.

Ebből az következik, hogy télen-nyáron szükséges az állatok takarmányának mészszel való kiegészítése, amelyet ma már elterjedten, úgyiszlóval mindenki Futortal végez. Ezzel biztosítja a csoportját rendszeres kifejlesztését és az állatoknak szükséges konyhasó egyrészt is megadja.

Egyre kell ügyelni. A szükséges mész mennyiséget feltétlenül adagolni kell az állatnak. A szükségesnél nagyobb Futort adagolása azonban nemcsak kidobott pénzt jelent, hanem ha az igen nagy mértékben történik, még károsan is hathat. Az előírt mennyiségnél három-négyeszeresét, tehát a Futortból sem szabad adni és tartjuk be az előírt mennyiségek adagolását.

Tehát most már felvetődik az a kérdés, hogy mi hozza létre az állati szervezetben azon érdekes jelenséget, hogy a felvett mészók a csoport felé vándorolva, ott lerakódnak és a csoportot fejlesztik. Ma már tudjuk, hogy a mészóknak a szerve-

zetbe való vándorlását és megkötését, főképpen a D-vitamin hajtja végre. A D-vitamin jelenléte tehát az állati szervezetre szintén fontos, mert kb. oly szerepet tölt be, mint a vasúti váltó a vasúti állomás sínjainál. Ha a vasúti váltó hiányzik, vagy elromlik, úgy a vasutat nem tudnánk a megfelelő sínparra befuttatni, összeütközések, vagy pedig a forgalom megakadása következnek be. Ugyanígy van a D-vitamin hiány esetében — anyagcsere forgalmizavarok keletkeznek. A D-vitamin hiánya tehát az állati szervezetben zavarokat okoz, a csoportot nem kapja meg a szükséges mészókat, amelyeket különben pl. a Futortal megadunk a takarmányban. D-vitamin hiányzik a szemes és deraleségékből; korpából, gyenge minőségű szénából s.b. és csupán a pillangós növényekben, mint lucerna, lóhere s.b. van jelen, ezekben is azonban csak a virágzás idejében tartalmazatik kellő mennyiségben. Ebből következik, hogy az állati takarmányhoz D-vitamin tartalmú anyagot, a Pekket hozzá kell keverni, hogy az állat fejlődhesse és hasznót hajtson.

Mi magyarok különösen büszkék lehetünk, hogy magyar tudósok és magyar gyár készítették egyrészt a mészó pótlás okát és módját és az ő munkájuk tetje lehetővé a D-vitamin nyújtást Pek formájában. Pek D-vitamin az egész világon elterjedt és hazánkban is általánosan használatos a magyar név nagyobb díszítésére. Az ú. n. expressz hízalásnál is főképpen a Pek. Az expresszhízalás a mangalicáknak hízalására vonatkozik s ennek oly nagy jelentősége van, hogy a legelő állattartó már már eszerint hízal, mivel a hízalás idejét költségeit és veszélyeit a régi módszerrel szemben a felére csökkentte.

A Futort és Pekkel való etetés ma már általánosan használatban van hazánkban, de a tanulni vágyó gazda jól teszi, ha erre vonatkozólag kiegészíti ismeretét szakértő állattartóknak, nagyobb állattenyésztők szakemberei tanácsainak kikérésével.

Pek
takarmánykiegészítő

Anyá- és növendék állatoknak továbbá a gyors és expressz hízalásnál nélkülözhetetlen!

CHINOIN-UJPEST

Gyári áron beszerezhető a tiszántúli főlerakotnál

KONTSEK GÉZA K.R.T.

A vértetű kártétele

Lombhullás után következnek a téli gyümölcsfavédelmi teendők. Most, amikor a fák téli pihenésben vannak, kell az egyik legveszélyesebb kártételnek, a vértetűnek az irtására is sort keríteni. A vértetű u. i. a fán telel át és pedig rovar és téli pete alakjában. Főleg az almán található, kivéve a gyümölcsét és leveleit annak fás részem. Különösen kedveli a nedvdús szöveteket: a friss és beözegedt sebeket, de megtalálható a gyökérvonalon, valamint a főgyökereken is. Kártétele nemcsak abban áll, hogy a fa éltető nedveit elszívja és ezáltal fejlődésében hátráltatja, hanem telepít helyén levő sebek anyáira meggyengítik a gallyakat és ágcskákat, hogy azok a zord téli időt nem bírják ki, hanem elszáradnak. A visszamaradó sebhelyek pedig helyet adnak későbbi vértetű-településnek, sőt egyéb kártételnek is. A vértetűves sebeket már messziről fel lehet ismerni mert a rovar jellegzetes fehérszínű váladékával vannak borítva. Télen a fák kékes hamvaszínűek és a lombtalan fákön könnyen megtalálhatók, szétnyomva piros színű lesz a rovar testnedvétől. A

legelső művelet a védekezésnél az erősen fertőzött ágcskákat, valamint a fátyúlajtások levágása. Ezután következnek az ágakon és a törzson levő sebek gondos kitisztása, amikor az elhalt részeket egészen az elevenig éles késsel kivágjuk. Ujabb fertőzések elkerülése végett a kitisztított, valamint a fán lévő összes sebeket és sérüléseket sebkátránnyal, kis eszet segítségével vonjuk be. Erre a célra csak a káros alkatrészeitől megfosztott kőszénkátrány alkalmas és pedig valamely, a gyakorlatban már jól bevált készítmény (Ahnola vagy Pomrin). Előfordult ugyanis már több ízben, hogy a házilag főzött sebkátrányok a fákön kéregelhalást idéztek elő. A kátrány felkenését gondosan végezzük, nehogy bevonatlan felületek maradjanak. A sebekelész után kibontjuk a fák tövét egészen a gyökér elágazásáig, amennyiben találunk ott is vértetűeket, úgy 5 százelekos Neodendrin vagy Novenda-lével beecseteljük a fertőzött területet. Az ecsetelés után, ha már megszikkadt ismét beföldeljük a töveket. A védekezés befejezéséig, az esetleg fel nem fedezett kis te-

lepek elpusztítása végett a fákot 10 százelekos Neodendrin vagy Novenda-lével alaposan megpermetezzük. A permetezés olyan legyen, hogy az egyes permetecseppek összefolyjanak, azaz a fa meg legyen furdelve. A permetezést csakis száraz, fagymentes napokon szabad végezni. Az olyan fákot, melyeken vértetű volt, állandóan figyelni kell, hogy az esetleg fellepő tetveket azonnal elpusztíthatassuk. Gondos munkával elérjük, hogy nem fog gondot okozni ez a veszedelmes kártető.

Debreceni termény és takarmány piaci árak

Búza 780-750-730 és boletta, rozs 350-300 és boletta, árpa 700-650, zab 650-600, tengeri ó 750-720-700, jengeri új 650-620-600-550, lucerna 420-410-400-380-360, szóna 380-360-340-280, lóhere 350, búkőny 280-250-240, a'omszalma 140-120, rozsszalma 150, zsupszalma 1 köve 8-10 fillér, cukorrépa 100-900, takarmányrépa 90-80.

TIZ ÉV ELŐTT IRJA A HAJDUFÖLD. Az OKÁB megállapítása szerint a kincstári haszonrészesség és adó beszámításával a svéd gyufa ára február 18-tól kezdve formálmi adóval együtt dobozkonként a követ. kezd lesz: gyári ára 226 korona 80 fillér, nagykereskedői ára 257 kiskereskedői fogyasztási ára pedig 300 korona... (Hajdúföld, 1924. február 18.)

Meghívó.

Az Alföldi Takarékpénztár Debrecenben

1934. évi február hó 27-én délután 4 órakor székházában tartja

61. évi rendes közgyűlését

amelyre a t. részvényeseket meghívjuk.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Tárgyszózat: 1. Az igazgatóság jelentése az 1933. üzletéről. 2. A felügyelőbizottság jelentése, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása. 3. Határozat a felmentvény tárgyában. 4. Igazgatósági tagok választása. 5. Felügyelőbizottság választása és díjazásának megállapítása. **Figyelmeztetés.** Felkérjük t. részvényeseinket, hogy amennyiben a közgyűlésen résztvenni kívánnak, szíveskedjenek az alapszabályok rendelkezése értelmében részvényeiket a közgyűlés napja előtt az intézet pénztáránál, vagy Budapestet a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál letenni.

MÉRLEGSZÁMLA: Vagyoni: Készpénz és bankári követelések: P 237.858.21. Értékpapírok: P 139.597.05. Váltak: P 8.802.170.97. Adóskok: P 1.217.701.05. Ingatlanok: intézeti székház P 400.000.— Egyéb ingatlan P 96.000.— Összesen: P 10.893.327.28.

TEHER: Részvénytőke és tőketartalékok: 1.210.000.—, Betétek: P 4.058.554.06. Hitelezők: Visszeszámitolt váltók alapján P 4.545.755.77. Pesti Magyar Kereskedelmi Bank követelése: P 989.324.87. Átmeneti tételek: P 33.196.55.

Nyereség: P 56.496.03. Összesen: P 10.893.327.28.

EREDMÉNYSZÁMLA: Terhek: Üzleti költségek és tisztí. fizetések: P 147.653.48. Adók és illetékek: P 87.090.46. 1932. évi nyereségáthozat: P 10.480.63. 1933. évi nyereség: P 46.015.40. Összesen: P 291.239.97.

Jövedelmek: Nyereségáthozat az 1932. évről: P 10.480.63. Tiszta kamatjövdelem: P 221.831.93. Jutalékok és különféle nyereségek: P 10.468.67. Ingatlanjövdelem: P 45.458.74. Összesen: P 291.239.97.

A mérleg adatai t. részvényeseinknek tekintés céljából intézetünk helyiségében rendelkezésre állanak.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Nyílttér

Üzletemmel kapcsolatos rosszindulatú híresztelésekkel szemben ezúton tudatom a t. vásárlóközönséggel, hogy üzletemet felhagyni vagy eladni nincs szándékomban, annak vezetését személyes felügyelet alá vettem és szigorúan örökdom afelett, hogy t. vevőim tökéletes kiszolgálásban részesüljenek. A rosszindulatú híresztelők ellen a törvényes eljárást megindítom.

Horváth Gábor henn. Kossuth utca 13.

D Népszövetség Hitelesítveket (az előnyös raktárból tessék venni) tüzfát és szemet... Maróthy Gy. u. 24. Telefon 31-32.

Színház Mozi

HETI MŰSOR:

Február 18., vasárnap délután 3 órakor (Két Latabár) Bolondóra (operett). Február 18., vasárnap délután 6 órakor Két kicsike szoba (olcsó) operett.

„Szuhay” címszerepében a színpadra, amely nagyon sokáig emlékeztet maradt a debreceni közönség előtt. A „Szuhay”-t a hétfői napon kívül még szerdán és pénteken játssza a színház.

Vasárnap: „Buvárhajók előre”. Izgalmas drama a tengeralfutókról háborújából. Megelőzi: „Velencei szerenáda”.

Három előadást tart ma a Csokonai színház

Kétségtelen, hogy Debrecennek ma csak egy szenzációja van, a két Latabár. Az a kacsagás, amelyet a humor és a tánc, ez a két világhírű művésze provokál előadásokként.

ELÉNK ÉRDEKLŐDES A HORTOBÁGYI BIKAVÁSÁR IRANT

A február huszonegyedik horthobágyi bikavásár iránt az ország minden részéből élénk érdeklődés nyilvánul meg. Így a magántenyésztők, mint a községek igyekeznek felhasználni az alkalmat arra, hogy a Kis-Alonozg pusztán szerezzék be magyarkák szükségletüket.

Nagy kereseti lehetőség, magas jutalékkal, később fix fizetéssel felvezünk intelligens urakat és hölgyeket. Jelentkezni lehet Simonffy u. 7. alatt. 3916

Két pénzbeszedőt felvesz az Ipar-terület. Ajánlatok e hó 21-ig adandók be. 3933

Házmesterpár felvétetik. Szent Anna u. 35. Dr. Sebestyén. 3915

Butorozott szoba bútorozott szoba azonnal kiadó. Szent Anna 5. udvarban balra. 680

Különbejárátú bútorozott szoba azonnal kiadó. Szent Anna 5. udvarban balra. 680

Különbejárátú kis butorozott szoba azonnal kiadó. Rákóczi 35. 3927

Egy butorozott szoba kiadó. Szent Anna u. 11. 3928

Butorozott szoba légfűtéssel március elsejére kiadó. Piac utca 43. III. lépcső III. em. 10. 1310

Kiadó lakás két szoba, konyha, szejz külön udvarral május 1-re kiadó. Veres u. 27. 1314

Hatvan utca 6. számú bérházban 2 szobás lakások, ezek közül egy azonnal, a többi, valamint négy szobás lakások május hó 1-re kiadók. 3930

Kiadó kettő szobás, magán lakás egész. Csapóker, Irinyi u. 4. május 1-re. 3904

Kiadó 3 szobás utcai lakás fűrdőszobával, mellékhelyiségekkel. Vörlsmarthy u. 1. 3907

Különbejárátú földszintes 2 utcai parkettes szoba előszobával kiadó. Hunyadi u. 24. 3911

Kiadó májusra két szoba, előszoba, fűrdőszoba, konyha, szejz, mosókonyha mellékhelyiségekkel, ugyanott egy szoba, konyha, szejz, mellékhelyiségekkel, mind napos, szőnyegfűrészes. Teleki 32. 3825

Egy szoba, előszoba, konyha, szejz kiadó. Gvár u. 6. Postakert. 1226

6 szobás lakás a város egyik főutcájában május 1-re átadó. Cím a kiadóban. 1222

Lakások: Uteai: Szent Anna utca 18. Uteai: 4 szobás, fűrdőszobás, hallos, mellékhelyiségekkel május 1-re. — udvari: 3 szobás, fűrdőszobás, mellékhelyiségekkel azonnalra is kiadók. 1191

3 szobás modern és 2 szobás udvari lakások kiadók május 1-re. Magoss György-tér 28. szám. 1224

Kiadó a keresztműletben két szobás lakás, József kir. herceg utca 33. szám. 1246

Szép szoba, konyha, szejz azonnalra kiadó. Nyíl u. 131. sz. 1247

Modern 2, 3, 4 szobás lakások kiadók parkirozott udvarban. Csapó-utca 59. 1301

Külön udvaron villaszerű háromszobás, fűrdő- és cselődszobás ház termő gyümölcsfákkal májusra kiadó. Hosszúttelek utca 61. Értekezni Földyös úton. 514

Kálvin-tér 6. szám alatt 2 szobás lakás május 1-re kiadó. Értekezni g. gondnoknál. Kálvin-tér 17. 1243

Uteai szoba előszoba kiadó. Esetleg teljes ellátással is. Rendelőnek, irodának is alkalmas. Megtekinthető hétköznap 11-3-ig, d. u. fél 6-7-ig. Szent Anna 34. 523

Kétszobás udvari lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Gázfűzővel ellátva. Szent Anna 34. Érdeklődni lehet utcai lakásban hétköznap d. e. 11-3-ig, d. u. fél 6-7-ig. 524

Kiadó modern 2 nagy szobás, fűrdőszobás úrilakás csendes udvarban május 1-re. Teleki 27. 1309

Uteai és udvari 2 szobás lakás kiadó. Szappanos 18. 528

3 és 2 szobás lakás májusra kiadó. Ebédlő butor eladó. Timár 52. 644

4 szobás kertés lakás kiadó Rákóczi u. 5. Háromszobás utcai lakás külön udvarral kiadó. — Arany János 40. Ugyanott egy borbince. Értekezni lehet Csano u. 19. Dr. Széll orvosnál. 1319

Uteai szoba, előszoba konyha, áprilisra kétszoba, előszoba, mellékhelyiségekkel májusra kiadó. Csokonai u. 15. 3935

Kétszobás, előszobás lakás május 1-re kiadó. Deák Ferenc u. 22. szám. 3945

Háromszobás lakás régi jól bevált, orvosok, irodának kiválóan alkalmas. Piak u. 43. 3943

3-4 szobás parkettás fűrdőszobás földszinti s emeleti lakások Hungária palotában májusra kiadók. 3944

3 szoba, előszoba, fűrdőszobás modern lakás május 1-re kiadó. Értekezhetni Mező Ármán fater. 3936

Különbejárátú utcai szoba állomás közelében kiadó. Teleki utca hetvennyolc. második ajtó. 1230

Kettő szoba, előszoba, konyha kiadó. — Gvár u. 8. szám. 511

Széchenyi utca 42. számú házban május 1-re 2 udvari lakás kiadó. 2 szobás komfortos és 1 szoba és konyha. 1320

Modern 3 szobás, fűrdőszobás I. emeleti lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Maróthy György u. 5. 530

Háromszobás parkettás utcai lakás május 1-re kiadó P 50-ért. Késes u. 8. sz. 3953

4-5 szobás utcai emeleti fűrdőszobás lakás azonnalra is kiadó. — Széchenyi u. 34. 647

Földszinti utcai modern úrilakás májusra és egy háromszobás udvari azonnalra kiadó. Arany János 20. Értekezhetni az emeleti lakásban. 3741

Háromszobás elő-, fűrdőszobás lakás parkirozott udvarban május 1-re kiadó. Rákóczi utca 35. 3920

Kiadó Szent Anna 51. sz. épületben Róth-féle sarok üzlethelyiség, háromszoba, fűrdőszoba, előszoba, konyha, kamarából álló lakás. Értekezni lehet: Szent Anna 53. 1312

Négy szobás lakás, három utcai, egy udvari, előszoba, konyha, szejz, mellékhelyiségekkel nagyvonalként kiadó május 1-re. — Nemzetőr u. 3-a. 3934

Bem József u. 6. szám alatt 2 szobás lakás május 1-re kiadó. Értekezni g. gondnoknál. Kálvin-tér 17. 1239

Püspöki palotában 2, 3, 4 és 5 szobás lakások azonnalra vagy május 1-re kiadók. Értekezni g. gondnoknál. Kálvin-tér 17. 1239

Hatvan u. 42. szám alatt 2, 3 és 4 szobás lakások május 1-re kiadók. Értekezni g. gondnoknál. — Kálvin-tér 17. 1241

Kiadó kettőszobás komfortos úrilakás. Hadházi utca 30., erdő alatt. Délután 2-4-ig. 1230

Háromszobás lakás mellékhelyiségekkel májusra kiadó. Mester u. 5. 1232

Kétszobás utcai garzon lakás különbejárattal, butorral vagy anélkül májusra kiadó. Szent Anna 29. 499

Háromszobás fűrdőszobás udvari lakás kiadó. Szent Anna 64. 1236

Kiadó májusra kétszobás, előszobás lakások, Homokkert, Bánffy utca 14. Pályatestnél. 480

Egy szén tisztá uccai szoba, konyha, kamara, mosóházzal május 1-re kiadó. Apafi u. 20. szám. 375

Kiadó május 1-re Miklós u. 49. sz. ház nagy udvarral, műhelyek, raktárak. 2, 3, 4 szobás komfortos lakás egyben vagy részben. Követendő díjazás. 3742

Arany János u. 23. Háromszobás szén udvari lakás külön kerttel május 1-re kiadó. Megtekinthető szombaton és vasárnap. 3885

Garzonlakás utcai földszintes, dőli fekvésű parkettes szoba előszobával, fűrdőszobával májusra bérbeadó. Parkirozott udvar kert. Blahányi utca 14. (Hendörpalota szomszédságában.) 3892

Udvari földszintes háromszobás fűrdőszobás lakás májusra kiadó. Arany János 19. 638

Kétszobás komfortos utcai lakás májusra, esetleg három szobás kiadó. Maróthy 24. 1229

Egy szoba, előszobás garzon lakás májusra kiadó. Maróthy György u. 24. 461

Piac u. 10. 3 szobás, 4 szobás utcai, 3 szobás udvari. Bethlen u. 23. háromszobás 641

Különbejárátú parkettes butorozott szoba kiadó. Jókai u. 9.a. 1219

Három szoba, konyha, kamra, elő- és fűrdőszobából álló lakás, — továbbá: két szoba, konyha, kamra, előszoba május 1-re kiadó Modern épület, felső emeleti, világos és szőnyeges, konyhakert, jóvízellátás, Tiszviselőtelep. Bornemissa utca 15. Tulajdonossal személyesen értekezhetni szombaton délután 10 óráig vasárnap délután 12-ig. 1223

Kiadó kétszobás udvari teljesen modern lakás Teleki utca 77. 1178

Több rendbeli utcai modern lakás májusra kiadó. Csokonai utca 44. 459

Kiadó Kossuth utca 3. sz. alatt udvari II. emeleti 4 szobás modern lakás. Értekezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 493

Május 1-re kiadó utcai lakás, 4 szoba, — előszoba, fűrdőszoba, konyha és minden mellékhelyiség. Megtekinthető délelőtt 10-12-ig, délután 4-6-ig 5 óráig. Kivgyó 36. 436

Meg jött a tavaszi kassa, hubertusz és trencskó anyag Tegdes uriszabónál, Kálvin-tér 2.

APRÓ HIRDETÉSEK

Debreceni munkásnak ad kenyeret, ha harisnya és kötöttáru szükségletét Benyás árúházában szerzi be. Házasság Vidéki 41 éves özvegy gyermektelen önálló vörösnő férhez menne hozzáilló férfhez. Cím a kiadóban. 1201

Jó megjelenésű Állást kereső nők Házvezetőnőnek menne magános úrhoz intelligens fiatal nő. Cím a kiadóban. 631 Betöltendő állás nőknek Olcsó háziállatokat keresek, referenciát hozzon magával. Harasnyai Zsoltné. Piac utca 43. III. lépcsőház. II. em. 9. 500 Bejáró főzőnőnek felvétetik perferált főző ió családból való leány azonnalra Péterfia 1. 405

Építőmester ötleten elhelyezkedhetik. He-ly 25" jelzésre a kiadóba. 1321

Özvegy 41 éves özvegy gyermektelen önálló vörösnő férhez menne hozzáilló férfhez. Cím a kiadóban. 1201

Kiadó
egy utcai elő-fürdőszobás garzon lakás parkirozott udvarban, központhoz közel. Dózsa utca 12-b. 1231

Simonffy utca
13. szám alatt két másodemeleti utcai és egy háromszobás udvari modern lakás kiadó. 3516

Kórház u. 7.
sz. alatt magásföldszintes utcai szoba, konyha és spáiz. nvaron virágos udvarban március 1-ére kiadó. 1.

Két szoba.
előszoba, konyha május 1-re kiadó. Szalkai u. 6. 3928

Kiadó
egy szoba, konyha, magános udvarban. Érdeklődni Kossuth utca 26. Házfelügyelőnél. 1313

Kettő.
esetleg háromszobás komfortos lakás kerttel. Vénkert, Domokos Laios 15. 516

Kettőszobás
konyhás, spáizos lakás mosókonyhával május 1-től kiadó. Pacsirta 44. 1315

Kiadó
kettő szoba, hall, mellékhelyiségekkel álló modern úri lakás. Vénkert, Domokos utca 28. 517

Kiadó
2 utcai szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel. Mester utca 21. 1306

Szép
5 szobás, parkettes, utcai lakás május 1-re kiadó. Varga u. 17. szám. 503

Ujonnán
festett kertre nyíló kétszoba, konyha, kamra, előszobás lakás Péterfia utca 26. szám alatt május 1-re kiadó. Megtekinthető délelőtt 11-től 1 óráig és délután 3-5-ig. 508

Ajánlat
Zóna
különlegességek. Flexken eredeti módra 50 fillér. Minden énteken halaszlé. Korona vendéglőben. 1303

Kopaszott
baromfi, kacsa, liba, tyúk kislóia 1 P 20. Naponta friss. Hízott növendék marhabús legelősebb Csapó u. 33. Inariskola. 1302

Mindenféle
antik, modern és alkalmi butorok, szőnyegek, ülő garnitúrák, amerikai és úriszobai íróasztalok, könyvszekrények, vitrinek, előszoba garnitúrák, hentesek, disztárgyak, festmények, antik órák, kisebb nacional kasszák, vas-és rézágvak, horbélvázlet berendezések, szobakoztettek e hét folyamán igen olcsó áron kerülnek eladásra Ingószázközetiben. 1300

Fajborok
ó és új, nem savanyú, alacsony áron lherenként. — Arany János 30. termelő. 1199

Allami
ellenőrzés alatt álló, kintre-felt, tuberculózis és typhusmentes, nemesített fehér parlagi állomány után, henyész tojások és napos csibék előlegezhetők. Tomorv Zoltán Szabolcs, Szabolcs-megye. 120

Füldökádat
használatra olcsón kiadók. Koronai u. 10. 642

Fehér
hálógarniúra tizedes mérleg, kálvha, olcsón eladó. Csapó 95. Kézimunkaüzlet.

Cukorrépa
egészséges, fagymentes kapható mázsánként 1 pengőért házhöz szállítva a városi szfé gati gazdaságban. Megrendelhető 32-97. telefonon is. — Ugyanott kapható árszámalma, zabszalma és tengeriszár is.

Női divaszalonomban
divatlapból háziruha 2 P. utca ruha 3 P. estélyi ruha 5. kosztüm és kabátfazok 6 P. Fizetéses tanulólányokat női szabó. Csapó u. 73. 1323

Vidéki
szabónok divatlap után a legkomplikáltabb ruhák mintáit megrajzolom és napi-ból kiszabva összeállítom. Fülöp Nővérek, Piac 44. 3939

Értesítjük
kedves vevőinket, hogy Páris egyik legnagyobb szalonjában dolgozó tanítványunk a legújabb tavaszi modelleket elküldte. Kériük szíves érdeklődésüket és megrendelésüket. Fülöp Nővérek, Piac-utca 44. 3951

Nagy Gyula
műhímző készit monogram-humzések, függönyök, ágyszerítők hímzését, összeállítást olcsón, ízlésesen. 3952

Óeskavasért.
rézért, fémekért magasabb árakat fizetek. Simonffy-u. 57. 3786

1 drb.
10 dg. teavai 24 fillér. Zsiros trappista 1.50-tól kapható az Alpensi sajteszernokban. Del-Ka mellett 1105

Egereséhl
őzdi, borsodi szenek, tüzfák legelősebban Bartha utca 10. Székely és Csákvány István 3-b. Telefon 27-85. 1042

Bagolyvár
az úri közönség kiskores. mája. Híd u. 14. 2999

Cenlédi
fajborok 46 fillértől. Nem fessünk! Nem édesítünk! Eladás úterenként és nagyban 5 literen felül házhöz szállítunk. Lerakat: Varga utca 10. 1181

Ne dobja el
őcska cipőit, küldje Sas utcai gyorsfalpatóba, úia, kap kicsei pénzért. 3900

Sajáttermésű
kellemes asztali bor 42 f. vegyes fajborok 52 f. rizling és nemeskadarka 60 fillér. Széchenyi utca 29. 3890

Üzlet, műhely, raktár
Kistemplombazárnál
üzlethelyiségek május 1-re kiadók. Értekezni g. gondnoknál. Kálvin tér 17. 1245

Világos
nagy szoba műhelynek, esetleg lakásnak is kiadó március 1-re. Piac u. 38. keresz. épület. 3948

Tisza-palotában
Dégenfeld-téri fronton egy kis üzlet április 1-re kiadó. Házzondnok felvilágosítást nyújt délután 3-4-ig. 1215

Üzlethelyiség
szép tágas, világos, ese legkettősztfa kiadó. Piac u. 73. 3942

30 méter hosszú.
6 magas, 10 széles deszkaszín eladó. Miklós utca 51. 1301

Jóforgalmú
hentes üzlethelyiség májusra kiadó. Háztulajdonos. Lorántffy 46. Cegléd sarok. 1317

Sütőde
üzemben lévő, házzal együtt olcsón eladó, esetleg kiadó. Cím a kiadóban. 3940

Jóforgalmú
vendéglő nagy kerthelyiséggel azonnal kiadó Cím a kiadóban. 639

A Piac utca
torkában nagy üzlethelyiség május 1-re kiadó. Értekezzeni „Megváltó” gyógyszer-tárban 1189

Kiadó
Kossuth utca 3. szám alatt nagy utcai üzlethelyiség május 1-re. Értekezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárban. 1128

Püspöki palotában
üzlethelyiségek azonnalra, vagy május 1-re kiadók. Értekezni g. gondnoknál. Kálvin-tér 7. 1240

Kálvin-tér
5. szám alatt üzlethelyiségek május 1-re kiadók. Értekezni g. gondnoknál. Kálvin-tér 17. 1244

Fodrászüzlet
mely női fodrászatra is alkalmas, elköltözés miatt eladó. Cím a kiadóban. 1228

Üzletrész
olcsón kiadó műhelynek, raktárnak is műcével fő utcán. Cím a kiadóban. 3910

Hajdunánáson
Boeska-lér 9. alatt üzlethelyiség fele kiadó. Rófós szakma kivételével. 3869

Pékség
felszereléssel, — halotás miatt kiadó. Értekezni Dénes, Izsóné, Árpád-tér 13. 3913

Sarki
üzlethelyiség Piac utca 85. jelenleg butorüzlet május hó 1-re kiadó. Értekezni Wigner, Kossuth utca. 3896

Raktárnak.
műhelynek, irodának alkalmas helyiség a város központjában. Kossuth utca 3. földszint. azonnal kiadó. — Értekezzeni József kir. herceg utca 2 és József kir. herceg utca 16. a Debreceni Első Takarékpénztárban A

Oktatás
Tanáriéllőt
középiskolások tanítását olcsón vállalja. „Bölcsész” jellegre leveleket a kiadóba kérek. 531

Zongorákat ad
igen mérsékelt áron tanárné Akadémiai rendszer szerint tanít, kivánatra zeneiskolában vizsgáztat. Külön, olcsó magyar-nóta tanfolyam. Kossuth-u. 39. I. emelet. C 13-17

Naméni
Gyorsíró- és gépíró-iskolában szakszerű, olcsó, gyors kiképzés Allami vizsga, állami bizonyítvány. Helyesirástani, tás szépírástani és külön. órákban is Miklós u. 8. 240

Kereslet
Kémszerkesztés.
kötvényt legmagasabb árban veszek Miklós u. 13. 3781

Megvételre
keresek buza-, köles- és repce aliat nagy és kis térlében. Apafi utca 20. 376

Társnőt
keresek ezer pengővel. Intelligens hölgyek leveleit „Megváltó” jellegre a kiadóba. 1298

Jókarban lévő
mely gyerekkocsit keresek. Széchenyi utca 52. 3925

30 méter
dróthuzalt kerítésnek, 4 drb. 3-4 hónapos malacot veszek. István út 35. 525

Földe:
12-től 15 holdig megvételre keresek. Cím a kiadóban. 1395

Vennék
10 hold jöminőségű földet, kövesút men én. Közvetítő kizárva. Cím a kiadóban. 507

Jókarban lévő
kútszivattyút és takaréktűzhelyet keresek. Ajánlatokat Andrassy 91-re kérek. 509

Őcska
könyvet veszek a „Nyomorultak” című kötetrel. Cím a kiadóban. 3905

Böszörményi-út
közéleben keret, gyümölcsöst, esetleg földet vennék, valamint antik jókarban lévő kisebb vitrint, íróasztalt, fotel privát mód megvételre keresek. Cím a Füzetlen Ujság kiadóiban leadni. 3903

Pénc
Nagymamáját
kérdezz meg, hogy ő is már Benyátsnál vásárolta a kötő, hímző és horgoló pamutokat.

Kémszerkesztés.
kötvényt legmagasabb árát Balázs bankiroda, Piac u. 89. fizeti. Ingatlankölesönök folyósíttatása. 3736

Csendestárs
háromezer pengővel kellő fedezetre rentábilis üzletbe pénzt rövid időre befektetheti illő kamatra. Ajánlja! „Biztos pénz” jellegre kiadóba. 1322

„Rentábilis”
vállalathoz 2-3 ezerrel finanszírozót keresek. „Tökélet egyedül kezelheti” jellegre a kiadóban. 3950

500 pengővel
bejárulnék biztos megélhetésre. „Biztosítva” jelleggel a Debreceni Ujságban. 1221

Lakás és szoba kereslet
Nagyverdő
környékén 1-2 szobakonyhás lakást keresek május 1-ig novemberig Ajánlatok „Nyaraló” jellegre kiadóhivatalba 1220

4-5 szobás
lakást keresek komforttal, kerttel Ajánlatot kiadóba „Biztos fizető”. 1218

Állami
tisztviselő keres májusra egy vagy kettő szobás utcai lakást. „Gyermektelen” jellegre a kiadóba. 510

Háromszobás
modern lakást májusra keresek. Ajánlatok „Fix fizetés” címre kiadóba. 3902

Bartha utca
környékén teljesen különbejárható kaputalú szobát keresek 645

Nyugdíjas úrnő
1. esetleg 2 szobás lakást keresek májusra Nagytemplom közepében. — Lapértékesítő: Tompa M. utca 6. 522

Élelmiszer ital,
KELLEMESE
asztali bor literre 42 fillér. — Természetes zamatos sajáttermésű fajborok. Széchenyi-utca 29. 3614

Névnapokra
sajáttermésű ujléti rizling ó és új boraimat 40 fillértől árusítom Árpádtér 33. (Homok utca sarok.) 3860

Tokaj hegyaljai
borok 55 fillértől kaphatók. Wesslényi u. 105. 1236 at huilodwarf rtrr ntm tnn

Autó, motor, kerékpár
Autókat.
traktoriát, motorkerékpár. — íjt javíttassa Postariknál Nyil utca 15. 2609

Puch
kerékpár jókarban lévő 30-ért eladó. Pink u. 32. Ladányinál. 515

Mo'orkerékpár
350 cm.³, 3+1 rádió eladó. János u. 12. 1292

Motorkerékpár
oldalcoosis, igen jó karban, kevéssé használt, eladó. Szent Anna 25. 487

Kerékpárt.
használtat, de teljesen kifogástalan állapotú teljesen felszerelve (dinamóval és lámpával is) megvételre keresek. Gépbemutató Miklós u. 5. I. em. Szemovits. 3890

Hangszer
Zongora
Hamburger, rövid, széphan-gú, bérbé kiadó. Arany János u. 22. 3901

Gramofon
eredeti Hismester hofer gép alkalmi áron eladó. Csapó 86. műszerész. 1307

Kittlino
karban lévő rövid zongora intányosan eladó. Cím a kiadóban. 1229

Rádió
Rádió
hálfazati 3 lámpás hangszóróval alkalmi áron eladó. Csapó 86. műszerész. 398

Gazdasági eszközök
10-12 lóerős
szivógáz vagy nyersolaj motorok keresek megvételre. Új, városi István Bagotapuszta, u. n. Folyás. 1216

Butorok
Butor.
ebédő berendezés, előszoba, könyvtáradecnek hentesek, csillárak eladók. Széchenyi u. 23. 3897

Egy
teljesen jó hálfőszoba butor eladó. Cím a kiadóban. 506

Jókarban lévő
hálfőszoba tisztá sodronyokkal olcsón eladó. Nagyvárad u. 11. 3899

Háló,
ebédők, henteser, dívány, ág. sifon, asztal, szék, tükkör, állófogas, lécszekrény, könyvtáradec, hokkedli, — könyvszekrény, gardrob-szekrény olcsón eladó. Hatvan u. 21. 1820

Eladó
elsőrendű modern új dióhá-lók és konyha butorok. Szabolcsjai út 4. Széll asztalos-nál. 1316

Eladó állatok
Eladó
öt nónapos mangalica fajmalacok. Jókai u. 19. 1311

Szélid őz
egy pár (1 bak és 1 vembesuta) eladó Cím a kiadóban 431

Birtok bérlet
Tanyás birtok
Bellegel 124. számú 36 katasztrális hold földdel olcsón eladó vagy bérbé azonnal kiadó. Értekezni lehet Pacsirta utca 64-b. 527

Eladó ház
VEGYEN HAZAT KAMATMENTESEN, RESZLETRE!
Lakbért úgvis fizet, most kevés otteleggel megvételre:
Nan utca 23. Komfortos úriház. Nezhető délután ket-tőtől háromig
Perces 13. Adókedvezményes komfortos, fakereskedőnek vagy keresmárosnak nagyon alkalmas.
Máróthy 24. Adókedvezményes új komfortos.
Szent Anna 64. Erőkes és vedemező adókedvezményes benne patika, orvosnak sokat ér.
Népszövetségi Hítelszövetkezet. Szent Anna ház. Telefon: 31-32. 725

Eladó ház
— villatellek közműveknél, villanyoshoz közel. Pozs-lay út 62. 3924

Homokkert
Harsányi Gusztáv u. 25. 390 négy-szögöl telekkel 3 szoba mellékhelyiségekkel eladó. 529

Eladom
vagy elcserélem Kút 18. sz. házamat kisebb telepi vagy kertti házzal. 512

Város szivében
széd családi ház eladó. Gara-utca 26. sz. 214

Alkalmi vételek!
Nyil 119. modern lakással 14.000. — Hainal 15. ital-mé-réssel 15.000. — Nap 13.000. Csillag 10.000. Vörösmarthy 10.000. Gara 12.000. Eötvös u. 700. kevés pénzrel megve-hetők. Bővebbet: Balázs O. F. B. irodában. Piac u. 89. 3947

Eladó
2 utcaira nyíló Faragó 3. Eötvös utca 91. számú ház. Értekezni Csapó utca 86. sz. 530

Eladó
Szabolcska utca 7. számú ház több rendbeli lakással. Értekezni ugyanott. 512

Eladó ház
300 négy-szögöl telekkel, kö-lön gazdasági udvarral, — gyümölcsös kerttel. 7 szobás, konyhás lakás 7800. P bérlettel. Lakások május kiadva. Ávehető teher. — Hadházi utca 7. Ertekez-ni Kossuth utca 2. T. 91

Eladó föld
10 ka' hold
fekete föld eladó. Értekezni Aító u. 6. 1238

Simonyi-ut 11.
szám alatt és a Homokkert-ben, Budai Ézsaiás-utca ele-jén olcsó, kedvező fizetésű feltételekkel parcellázunk villatelleket és házhelyeket. Dr. Kovács és dr. Papp ügy-védek. Batthyány-utca 14

Különféle
Elveszett
vadászkutyva, fehér-sárga, — him. Kérem a megtaláló! Honvéd temető utca 25. sz. alá hozni. 497

Elvesztett
vadászkutyva, fehér-sárga, — him. Kérem a megtaláló! Honvéd temető 25. szám alá hozni, jutalomban részesül. 197

Elvesztett
vadászkutyva, fehér-sárga, — him. Kérem a megtaláló! Honvéd temető 25. szám alá hozni, jutalomban részesül. 197

Eladó ingóság
Porszivógép
olcsón eladó. Tanulót felve-szek. Manókezdői villanyze-relő. Piac u. 38. 3906

Eladó
különféle kétkerekű fedetes tolokocsi. Berec utca 4. sz. 599

1 vaskassza
jó állapotban olcsón eladó. Cím a kiadóban. 648

Férfi ölfőny
egészen új eladó. Piac utca 43. III lépcsőház II. 9. Megtekinthető 2-4 között. 561

Asztal-spór.
rózruadék, férfi féli kabát el-adó Monty ezredes utca 13. Kovács Sándor, d. e. 1 órá-ól. 592

Vaskályha.
2 darab eladó. Isotály u. 13. szám. 976

Kittlino
asztalspór eladó Monty ezre-des utca 13. Kovács Sándor. Értekezni d. u. 1 óráól. 1212

A Magyar Nemzeti Könyv-és Lapkiadóvállalat kiadása

A ma-
nének k-
válsága
lók, a n-
betűnél
boruló
panasz-
látások
lössé le-
tél évti
de van-
lonaak
melyek
nagy tö-
elvaút
okozója
Minde-
gazdasá-
telül, ho-
lehetősé-
termelés
gyakran
le, százi-
értől tar-
lósítható
sal és a
kődjeneh
Korán
gazdatár-
tató vált-
több ne-
távolabb
is, hogy
kat, mel-
lataival
nek.
E teki-
vagy vic-
vanatos.
abban a
két, búza
meljenek
(hála az
lők) egy-
llet már
tok háza-
bizonyos
Minde-
daságok
sék úgy-
mint a k-
vel vers-
szagos.
Ehhez a
hogy a
a szövet-
ját becsü-
A reál-
vezérfon-
reskedel-
fancok é-
lvozzák
Amíg
ban nem
átlagmin-
nek lejtő
egyöntet-
tésre ali-
oldása e-
minden
azokat a
mak és p-
gasabb v-
mellett t-
rozs-, ár-
termeljen
den kisa-
fáit ha-
tebb. Ez
kínózdul-
társadal-
tályok n-
egyszer-
szövetke-